

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (Inkorporuota), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Registravimas kaip antra klasė sukurta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Dirvos reikalais pora dienų teko būvoti Chicagoje ir tartis su eile tautinės minties veikėjų, kad laikraštį dažinant mes jam galėtume duoti ir dar gyvesnį, dinamiškesnį turinį, kad jį galėtume artimiausiu metu pradėti spausdinti nauja spaudos technika.

Be galo miela pasidžiaugti, kad visur buvo rasta ne tik labai šiltas priitarimas, bet ir noras visai pagelbėti, kad rengiamai planai būtų pilnai įgyvendinti. Ar tai buvo pasitarime su Tautinės Sąjungos pirmininku inž. E. Bartkum, ar tai buvo bendram posėdyje su Tautinės Sąjungos centro valdybos spaudos komisija (pirm. J. Paplėnu, nariais J. Jurevičium, V. Kasniūnu ir V. Z. Rekašium) ar tai lankantis pas dail. ir spausdavininką Vl. Vileikį, kuris ne tik nuosirdžiai patarė, bet ir ateityje pažadėjo daug kuom patalkinti.

Ypač didelės dėmesys ir talka mūsų naujiems planams buvo pademonstruota Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus šauktame susirinkime. Jame apie gruodžio mėn. 17 d. perversmą, kurį inž. Rimas, apie Tautinės Sąjungos tolimesnių darbų planą kalbėjo Sąjungos pirmininkas inž. E. Bartkus, gi Dirvos reikalais teko man pačiam kalbėti.

Tame susirinkime buvo pademonstruotas mūsų vieningumas įgyvendinant naujus planus. Susirinkimo dalyviai Dirvos planams įgyvendinti sudėjo virš \$2000.00. Ir atsimenant, kad tame susirinkime, dėl kitų įsipaigojimų, negalėjo dalyvauti eilė mūsų artimų bičiulių, reikia pilnai tikėti, kad ta graži suma dar gražiau padidės.

Tuos chigagiečius dosnius aukotojus ir rėmėjus mes jau galėsime ateinančią savaitę paskelbti. Paskelbti ir drauge kitų kolonijų veikėjams priminti, kad tais pavyzdžiais pasektų. Juk ir chigagiečiai, kada vieni kitus ragino Dirvos naujuosius planus paremti, vis kartojo: bostoniečiai mums parodė gražų pavyzdį, bet jų yra mažiau, todėl mums reikia dvigubai tiek sudėti. Na, ir sudėjo. Taigi geri pavyzdžiai paskatina ir patraukia.

Chicagoje lankantis teko susitikti ir su Santaros veikėjais — Valdu Adamkavičium, p. Modestavičium ir R. Mieželiu. Išsikalbėjome ir jiems rūpimais spaudos reikalais, aptarėme, kaip ir jiems patiems, ir visiems Dirvos skaitytojams būtų geriau jų pastovų skyrių Dirvoje spausdinti.

Taip pat reikia pasidžiaugti, kad santariečiai turi daug naujų sumanymų ir planų. Jų didžiausias rūpestis: savo nariuose palikti niekad nesibaigiantį lietuviškumą, tuo lietuviškumu uždegti studentų eiles ateinančius ir taip patikrinti mūsų tautinių darbų tęstinumą.

Chicagoje gyvena patalpusiausias naujų ateivių skaičius. Jei kitos kolonijos jų skaito šimtais ir tūkstančiais, tai Chicago

ir dešimtūkstantinės nesibaido. Chicagoje gausiau yra susibūrę ir mūsų broliai evangelikai liuteronai, kurie lankymosi metu šventino savo naująją Tėviškės bažnyčią.

Jų daugelį teko pažinti dažnai būvajant Klaipėdos krašte, todėl iš anksto gavę pakvietimą į tas iškilmes atsilankyti, jose drauge su Tautinės Sąjungos pirm. inž. E. Bartkum ir nuvykom.

Didelių pastangų dėka jie gražiai kūrėsi. Visos iškilmės buvo labai patriotiškos, kalbančios apie lietuviybę, jos išlaikymą priaugančioje kartoje.

Tai parapijų vadovauja energingas kun. A. Trakis.

Chicagoje būvajant teko susitikti daugelį bendraminčių, su kuriais politinį ar spaudos darbą teko dirbti dar gyvenant Tėvyneje ar Vokietijoje. Buvo nepaprastai miela atnaujinti senas pažintis, pasikelti dabartinio gyvenimo mintimis. Tiesa, metų eilė mūsų galvas jau kiek pabaltino, bet siekimas tų pačių tikslų ne tik nesutrukdė, bet ir padidėjo. Tai pats didžiausias mūsų stiprybės ženklas, kad esam geram kely ir juo eidami tikrai laimėsime.

MARGUTIS

vra patį seniausią Amerikos lietuvių žurnalą. Jis išleista kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUTIO metinė prenumerata \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Nedelsk nė vienos dienos, bet šiandien pat siųsk 1 dolerį ir užsakyk metams jau aštuntus metus šiam kontinento einantį iliustruotą humoro-kritikos žurnalą

PELEDA

Išleista kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn.

Rašykite dar šiandien: PELEDA, 231 Wallace Ave. S., Welland, Ont., Canada.

KAS ir KUR

• Korp! Neo-Lithuania Toronto. lapkričio 16 d. įvyko metinė susirinkimas, kurioje buvo išrinkta valdyba: pirmininkas — A. Kiršnis, vicepirmininkas — A. Stalėvičius, sekretorė — O. Gailūnaitė. Buvo pasidalinta įspūdžiai iš suvažiavimo Detroit, aptarti reikalai ir numatyta 1958 m. rengti Tumo-Vaižganto minėjimą, jo 25 m. mirties suakivačiant sueinant.

• Anglijoje bandoma įkurti tokią jaunimo bendrinę organizaciją, į kurią sutildyti visas ten gyvenantis lietuvių jaunimas. Steigiamas suvažiavimas numatytas 1958 m. sausio mėn. 4 d. Lietuvių Namuose.

• Daugelio laukiama skaitymų knyga "Saula derliaus", kaip mums praneša iš Anglijos, jau atspausdinta ir greit pasieks skaitytojus.

• Lietuvoje tebegyvenančiam V. Vairui-Račkaišui suėjo 75 metų amžiaus. Pasažiu metu komunistinė spauda yra nemazai jo rašinių. Komunistai jį dabar pristato kaip sąvą žmogų.

• LB Tarybos rinkimams įvydyti sudarytoji Detroito vyr. rinkimų komisija išsirenko prezidiumą: pirm. C. Stanulius 21100 Feirview Dr., Dearborn, Mich., tel. TI 6-4268, sek. S. Simoliūnas 16817 Stoepel Ave., Detroit 21, tel. UN 1-5975, išd. E. Paurazienė 17403 Quincy Ave., Detroit 21, tel. UN 2-3298, nariai — dr. Ad. Damušis, L. Mingelienė, K. Navasaitis, J. Pilka. Rinkimams vykdyti komisija rengia smulkius tvarkos nuostatus.

• Lietuvių Tautinis Akademikų Sambūris Chicagoje rengia šauktą Naujųjų Metų sutikimą. Jis įvyks Midwest Hotel salėje. Grois J. Akelio orkestras. Bus daug įvairių programų. Pakvietimas kainuoja po \$5.00, studentams \$3.00.

• Visais keliais jau bus lengva suvažiuoti į literatūros vakarą, kuris įvyks š. m. gruodžio 22 d., sekmadienį, 5 v. v. Apieškimą parapijos salėje, Brooklyne.

Savo kūrybą skaityti pakviesi: J. Aistis, P. Jukus, V. Jonikas, A. Landsbergis, R. Kisielius, N. Mazalaitis, P. Naujokaitis, A. Skėma, J. Tysliava, L. Žitkevičius ir V. Žukauskas. Pelnas skiriamas Brooklyno liuanistinėms mokykloms.

Greetings and Best Wishes
For a Pleasant Holiday

M. O. MATTLIN

SPINET PIANOS

OF DISTINCTION

Easy Terms can be Arranged

2027 EUCLID AVENUE

PR 1-7633

• Knygų išpardavimas, kurį paskelbė Gabijos leidykla, bus iki gruodžio 31 d. Didelis pasirinkimas knygų su 25% iki 90% nuolaida. Prašykite katalogo šiuo adresu: Gabija, P. O. B. 355, Wyandanch, N. Y.

SANTARIEČIŲ GYVENIME

NEREIKETU TIEK NEKROLOGŲ!

Anądien kalbėjome su Garbės Filisteriu dr. Henriku Nagiu — poetu, literatūros ir meno kritiku, dabar keliaujančiu "Baltaragio malūno" vaidintojų sąskate.

— Artėjant Kalėdoms, agitavime, kad santariečiai dovanotų ir kad jiems būtų dovanojamos tik lietuviškos knygos. Kurias iš šiandien prieinamų laikytumėt labiausiai dovanotinomis?

— Puiki mintis raginti santariečius (būtų gerai, jeigu šis raginimas pasiektų ir nesantariečius) Kalėdoms dovanoti tik lietuviškas knygas. Vis tai bus kelios stiklinės gausaus elekayro mūsų merdėjančioms leidykloms, neviltingi puolusiems leidėjams ir, žinoma, patiems autoriams. Jeigu taip visos lietuviškos organizacijos pasiūlytų savo nariams siųsti šventiškus linkėjimus, užrašytus ant lietuviškų knygų pirmojo puslapio, nereikėtų tiek aimanų (ir nekrologų) savam žodžiui ir rašui.

Kokias knygas dovanoti? Sunku čia būtų pateikti sąrašą, nerizikuojant užtraukti vieno kito rūstybės, nes mūsųose, deja, pasitaiko tokių rašytojų, kurie tariasi vieni patys kūrė visą lietuvių literatūrą. Jų nepakankamai kritiškai žodžiui primena liūdnos meglomanijos apsirėikimus. Tad nenorėdama ir vėlai pakliūti į panelių žiūkučių neestetišką nuodingų strėlių lietuvių susilaikysiu nuo tiesioginių vardų ir pavadinimų. Tačiau: dovanokite (ir dovanokime) visas knygas, vertas literatūros vardo. Nepamiršdami ir poezijos rinkinių, kurie bepastirodo pasaulin taip retai (paskutiniųjų moliukų ženkla pasigėmė). Tiesą sakant, dabar knygų atspaudžiama taip nedaug, kad ir visos jas dovanodami, nei patys nuskurstume, nei tolimesni draugų dovanom nevargintume.

— Kokie šiuo metu svarbiausi Jūsų darbai ir planai?

— Darbai ir planai? Čia atsitinka taip, kaip anam bibliiniam sapne apie septynias riebias ir septynias liesas karves... Darbai suėda planus. Ir darbai, kurie dažnai tiksliai tolimą ryšį turi su pačia literatūra ir kūryba. Sunku nuo jų apsiginti tokiose kolonijose (o argi ne visos panašios?), kur būvę intelektualai bei inteligentai paskendo minkštuose foteliuose ir apsikalsė (kad negirdėtų žemės ir sąžinės balso) šiltu buržuazinės hipokrizijos purvu. Tada keli (cilniškų pašaipų, dažnai, palydimi) tempia įvairių pareigų vežimą, kol pavargę ima klausyti savęs: argi dar liko žmonių, kurie laukia kokios nors kūrybos? Nes kiekvienas tikras žodis trūkdo snaudulį, drumsčia smegenų polių, ardo mielą miestelėno rutiną.

Kadaise, dar gimnazijoje, skačiau vokiečių poeto Richardo Dehmello eilėraštį, kad žmogaus laimei ir laisvei trūksta tiksliai vieno dalyko — jalko. Nur Zeit! Tada maniau: tiksliai gražūs žodžiai, graži frazė.

Dabar dažnai tą eilėraštį paskačiau ir žinau: kokia gili tiesa jame pasakyta. Mes esame užguiti, iškuti milijonų rutinų ir kasdienio darbo ratan, mes parduodame dienos valandas už

duoną, o kelios likusios nakties valandos yra pertrumpos visiems neįvykdytiems darbams, nepasakytiems žodžiams, neužrašytiems svajonėms.

Ir neatrodo, kad greitai kas nors pasikeistų. Todėl nedrįsdamas ir nepajėgdamas atšaukti daugelio darbų, planus palieku ateičiai, kurią kiekvienas mūsų (dar nemiręs sau ir savo žemei) imame jau beveik fanatiška aistra tikėti, nes be tokio tikėjimo kiek ilgai dar galėtume išverti?

• Knygoje "Lietuvių liberalizmas šiandien" yra sutikę bendradarbiauti: Vytautas Doniela, Karolis Druga, prof. Algirdas J. Greimas, Algimantas Gureckas, J. Jaks-Tyris, Vytautas Kavolis, dr. Julius Kaupas, dr. Juozas Pajaujis, Vincas Rastenis, Rimvydas Šilbajoris, Julius Smulkštys ir Vincas Trumpa. Bendradarbių sąrašas žada plačią ir įvairią minčių skalę.

• Waterburio santariečiai naujonių valdybą išsirenko Arvydą Valšį pirmininku, Ireną Kleinaitytę ir Kazį Narkellūną.

• Santaros Garbės Filisteris Vincas Trumpa skaitė paskaitą Baltimorės santariečiams apie Santarą ir jos veikimo galimybes.

• Fil. Rytas Babickas, Čiurlionio Ansamblio chormeisteris, dirigavo vyrų chorui Kariuomenės šventės minėjimo Clevelande meninėje programoje.

• Santaros Clevelando skyriaus susirinkime Danguolė Bartuskaitė pravedė diskusijas apie ateities veiklą. R. Babickas skaitė paskaitą apie džiazo muziką duodamas eilę pavyzdžių iš plokštelių.

• Bostono santariečių rengiamoji žiemos stovykla įvyks gruodžio 27-29 dd. — paskutinį savaitgalį prieš Naujus Metus — Lacomia, New Hampshire kalnuose. Programoje slidinėjimas ir lygiai linksni, bet mažiau skausmingi dalykai. Apisotą bus Lake Shore Manor, ir visa kainuos 5 dol. dienai. Kadangi vietos ribotos, dalyvaujantieji prašomi iš anksto užsiregistruoti pas Vladą Eikną, 33 Clarence St., Brockton, Mass. Kviečiamas visas rytinių pakraščių jaunimas.

• Dr. Vinco Kudirkos suruoštamė minėjime Urbanos santariečiams gerai paruoštą temą apie V. Kudirką skaitė Julius Lintakas. Buvo perduota visa eilė ištraukų iš Vinco Kudirkos kūrybos.

• "Baltaragio Malūno" atsilankymo proga, Bostono santariečiai gruodžio 8 d. buvo pasikvietę dalyvi, savo Garbės Filisterį dr. Henriką Nagį impromptu susirinkimui. Intymiamė pasisėkėjime studentams nė ne užteko laiko išklausinėti viso, kas jiems rūpėjo apie lietuvių dailę, literatūrą, būdinguosius jaunosios mūsų kūrybinės kartos siekimus, meninę cenzūrą, jaunimo organizacijų veiklą...

Skaitydami KARI būsite gerai informuoti apie pasaulinių karinių įvykių, rasit straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos retais pavalkalais iliustruotą ir lietuvių karių atsiminimus ir įvairių laukų.

Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

BEST WISHES
TO OUR FRIENDS AND PATRONS
FOR A
PLEASANT HOLIDAY

PLEASANT RESTAURANT

SEE THE BEAUTIFUL 1958

OLDSMOBILE

OLDS IS ALL NEW FROM

HEAD TO TAILLAMP

DE BARRY OLDSMOBILE INC.

16101 Kinsman Road WY. 1-3333

OPEN FRI-SAT-MON. EVE. TILL 9 P. M.

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

THE FAMILY PLACE TO SAVE

Current Interest 3 1/2% On Saving

SAVING DEPOSITS INSURED TO \$10,000

ST. CLAIR SAVINGS AND LOAN COMPANY

25000 Euclid Avenue AN. 1-1200

813 East 185th St. — 6235 St. Clair Ave.

IV 1-7800 — HE 1-5670

DEPOSITS BY JAN. 15. WILL EARN INTEREST FROM JAN. 1, 1958

GREETINGS and BEST WISHES

To the Lithuanian People

For a Pleasant Holiday

JUDGE

ANTHONY A. RUTKOWSKI

MUNICIPAL COURT

BEST WISHES

ANTHONY O. CALABRESE

STATE SENATOR

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

EMMETT MEADE

SLATE ROOFING CONTRACTOR

3288 EAST 130th STREET

SK 1-8139

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

J. & E. FABRICATING CO.

CUSTOM BUILT FORMICA SINK TOPS and BAR TOPS

1970 East 84th St.

SW 1-2711

Bendruomenės dienos Newark

New Jersey L. Bendruomenės Apygardos Valdybos iniciatyva šiais metais buvo surengta trys gana aukštos meninės vertės vakarai, sutraukę nemažai menų mėgstančių ir suprantančių visuomenės.

Grudžio 8 d. taip pat Ap. Valdybos buvo surengtas Maironio minėjimas. Programa turininga ir plati. Kauno op. sol. V. Jonuškaitė-Leskaitienė buvo publikos kart kartėmis išsukama kartinimui. Klausytojai stebėjosi ir džiaugėsi, jog mūsų mėgiamoji dainininkė „laikosi po senovė“.

P. Jurkus trumpai peržvelgė Maironio gyvenimą ir kūrybą ir tąja proga paskaitė dalį iš savo poemos „Eglė žalčių Karalienė“.

Juozas Tyaliava meistriškai padeklamavo 4 savo eilėraščių. K. Grigaitytė-Gradauskienė giliai išjaustais eilėraščių protarpiais auditorijoje buvo išsukusi pažymėtiną tylą, rodžiusią gilią susidomėjimą. O. Balčiūnienė-Audronė savo eilėraščių skaitė ramiai, gal kiek monotoniškai, tačiau auditorijos plojimai rodė, kad ji buvo ir suprasta ir įvertinta.

Pažymėtinas nedidelės Linden kolonijos moterų choras, su-

dainavęs ketvertą darnių dainelių. Chorisės visos dėvėjo tautinius rūbus. Chorvedė — tikrai dėmesio verta asmenybė — tai kompozitorė Čerienė-Mulkė. Ji gimusi ir augusi Amerikoje, Lietuvis nematė. Tačiau jos kompozicija „Lietuvos Laukas“, V. Jonuškaitės sudainuota, taip giliai ir aiškiai perdavė klausytojams Lietuvos gamtos atjautimą, jog sunku įsivaizduoti, kad yra kūryba ne Lietuvos laukuose augusios dukters.

Vakaro programą pradėjo ir baigė tardamas trumpą žodį LB New Jersey Apygardos pirminkas ir buv. ilgametis LTS Newarko Sk. pirm. Vladas Dillis, o programai konferavo ir trejetą Maironio eilėraščių padeklamavo akt. Vitalis Zukauskas.

Vakaro metu salėje vyko „Lietuviškos spaudos mugė“ — knygų platinimas.

Lapkričio mėn. 23 d. Lietuvių Bendruomenės New Jersey apygarda minėjo savo gyvavimo penketmetį. Šv. Jurgio d-jos salėn, Newarkan, susirinko visų apylinkių vadovybių nariai ir rinkti atstovai su šeimomis. Dr. Nemickas ir p. Vakselis dalyvavo

Tai ne iškarpa iš kokios filmos, bet buvęs Anglijos karalius — Duke of Windsor, su savo draugu dalyvauja iškilinėse Londone. Ir Ispanijos Maroke arabų nacionalistai tęsia kietas kovas dėl išsilaisvinimo.

kaip atstovai iš New Yorko. LB Tarybos atstovai muz. Žilėvičius ir J. J. Stukas, abudu atstovauja New Jersey, buvo taip pat minėjime.

Prie gražiai parengtų ir skaniais užkandžiais apdėtų stalų svečiai gyvai dalijosi mintimis, pasakojosi įspūdžius ir sudarė naujas pažintis.

Iš žymesnių kalbų pažymėtina:

J. J. Stukas aiškiai ir atvirai pareiškė abejojimą ar jis gerai, kaip LB Tarybos nario, pareigas einas. „Man atrodo — kalbėjo jis — ten mes, jūs išrinkti, sėdim kaip 27 mieganti apštalai! Taryba, kaip laivas ant vandens, laukia kol vėjas ims pūsti ir jį vartyti: veiklai savy jėgos neturi. Jaunimas eina savo keliu, tautinių mokyklų padėtis apvertinta. Man atfodo, kad JAV LB Taryba geriau darytų, jeigu vietoje didelių planavimų, imtųsi konkrečių darbų“.

Dr. B. Nemickas savo trumpoje sveikinimo kalboje pažylėjo, jog Bendruomenė į ją sudėtų vilčių ne daug tepatenkinusi. Masė likusi nesuaktyvinta, jos pačios, kaip organizacijos augimas nežymus. Tačiau žinant gerus ir teisingus tikslus, Bendruomenė yra remtina ir jai palinkėjimo geros sėkmės.

P. Vakselis sveikino New Yorko LB apygardos vardu ir pažylėjo, kad B-nės padalinių vadovybės jaunimui turėtų duoti ką jis mėgsta, mažiau juos vargintų ilgomis kalbomis. Jis pažylėjo liet. parapijų ir spaudos tal- kos reikalingumą.

P. Prapuolenis, švietimo reikalams narys apyg. valdyboje, pavyzdžiais nurodė, kad tautinių mokyklų padėtis nėra taip beviltiška, kaip daugelio kalbama. Pav., Lindenau, kuriame net lietuviškos parapijos nėra, mokyklą pradėjo su 7, o dabar turi 10 mokinių.

Muz. J. Žilėvičius pasidžiaugė, kad jam šandien tekę pamatyti tikrąjį LB veidą ir pajusti jos pulsą. Dainų šventės ir tautinių šokių dienos surengimas buvęs

atliktas B-nės. Tie darbai mūsų sąlygomis yra svarbūs ir dideli. Jie koordinuoti ir vykdyti vieno — Bendruomenės centro. Jeigu Amerikos lietuviai iš pat pradžių taip vieningai koordinuotų būdų būtų veikę, tai mūsų kultūriniai ir tautiniai reikalai labai gerai atrodytų.

Kun. P. Totoralis pareiškė nusistebėjimą per mažą organizuotą Bendruomenėje dalyvaujančių lietuvių procentu. Dar esą liūdniau, kad inteligentiškoji lietuvių masė dalis esanti patį skystėjusia.

Visų apylinkių atstovai viešai atraportavo apylinkių veiklą pagal vienodą nustatytą formą.

Vakaras be linksmųjų įspūdžių atsispindėjo ir rūpestinga nuotaika, kurios pažymėtini du bruožai: kaip suorganizuoti jaunimą, kad išliktų tautiniai aktyvus ir kaip suaktyvinti nuo organizacijos atsilikusius inteligentus.

Minėjimo pobūvį vedė apyg. pirm. V. Dillis. Vaikės parengė ir visą vakarą svečiais rūpinosi ponios Bartienė, Dillenė, Skripkuvienė ir kitos ap. vald. narių žmonos.

APTARIA PLB SEIMO MENINĖ PROGRAMA

LB cv nario kult. reikalams muz. Alf. Mikulskio iniciatyva, XII. 1 Chicagoje buvo sukvietas pasitarimas, kuriame dalyvavo Vl. Jakubėnas, J. Kreivėnas, Alf. Mikulskis, St. Šodeika, K. Steponavičius (su negalėjusia atvykti A. Stephens buvo tartasi atskirai) ir kuris svarstė PLB seimo meninės programos klausimą.

Buvo sutarta:

1) PLB seimo koncerto lietuviškų kantatų ir operų ištraukų programą atlieka jungtinis choras su solistais ir simfoniniu orkestru. Į jungtinį chorą kviečiama: Dainavos ansamblis, Chicago vyrų choras, Choras Pirmyn, A. Stephens dainininkės, Čiurlionio ansamblis, J. Gaidelio vy-

ry choras, Varpo choras ir kt.

2) Koncertas trunka ne ilgiau kaip švi val., įskaitant ir pertrauką.

3) Koncerto programą numatyta tokia:

I daly: Br. Markaičio religinės poemos dalis, Vl. Jakubėno poema „Mano pasaulis“ (Putino žodžiais), J. Žilėvičiaus „Vytauto Didžiojo kantata“;

II daly: ištrauka iš J. Gaidelio kantatos apie Gediminą, J. Karnavičiaus „Radvilos Perkūno“ operos „Agnė daina“ ir „Ant to kalno“, J. Karnavičiaus „Grazinos“ operos „Užsnūdo girus“ ir „I-ojo vaidilos daina“, St. Šimkaus „Pagirėnų“ operos „Atverkim širdis“, St. Šimkaus kantata „Atsiveikimas su tėvyne“.

I programą taip pat įeina St. Šimkaus „Lietuviai esame mes gimę“, Lietuvos ir JAV himnai. Programos projektas persiųstas PLB seimo Organizaciniam Komitetui.

CVI
Patart kalmynui
prenumeruoti
DIRVAI

SPECIALUS ISPARDAVIMAS STALŲ

KOKTEILIO, PAAUKSTINIMO, LEMPŲ

ATVYKIT TIESIAI !

DIRBTUVĖ

IVAIRUS PASIRINKIMAS

Buvę
\$45 iki \$60
VERTES

\$6 iki \$15

DABAR

ATIDARYTA NUO 10 A. M. iki 5 P. M.
4502 HOUGH AVE. EX 1-4262

ŽVILGSNIS ! UŽKULISIUS

Šiandien pradėdame spausdinti ištrauką iš nerukus išeinančios knygos „Raudonieji Viduramžiai“, apie kurią skaitytojai jau anksčiau buvo kiek informuoti. Ištrauka pavadinta „Pakaruoklių maištas“.

Keistokai vadinama 1956 metų Vengrijos revoliucija... Kodėl? Atsakymas yra pačioje pradžioje. Čia pasakojama ne apie patį maištą, ne apie revoliucijos įvykius, o apie tai, kas vyko prieš ir per septynerius metus prieš revoliuciją. Tai yra pakarto vengrų komunistų vado Laszlo Rajko ir jo kolegų bylos užkulisiai. Bylos, kuri vėliau virto kibirkštis, užkūrusia 1956 metų revoliuciją.

Toliau toje pačioje knygoje yra visa serija nuotykingų užkulisių iš tos rūšies bylų Bulgarijoje, Rumunijoje, Lenkijoje ir pačioje sovietijoje. Atskleidžiamas ryškus ryšys tarp visų tų bylų ir ryškėja komunistinės sistemos veidas.

Knyga įdomi mums. Ji turėtų būti įdomi ir kitiems; apie komunistinę sistemą p a v i r š t i n i š k a supratimą teturintiems. Tiesa, knygoje vaizdžiai aprašomi

faktai viešumoje jau ne naujiena: jie ne prasimanyti ir ne dabar sužinoti. Autorius juos yra surinkęs iš jau spausdintos medžiagos, daugiausia iš laikraštinių reportažų apie tų įvykius, arba iš kitų liudininkų pasakelbų atsiminimų. Bet tai bus bene pirmas kartas, kada visi tie įvykiai kalėdos-kopiškai surinkti vienoj vietoj ir tuo būdu taip vaizdžiai išryškintas jų savitarpis priežastingumas.

Visi, kam teko skaityti rankraštį, yra tos nuomonės, kad knyga, pasirodanti lietuviškai, turėtų būti išversta ir į kitas kalbas, kad į ją šturpu „kalėdoskopą“ galėtų pažvelgti daugelis ir tų, kurie tik „viena ausim“ apie visus tuos dalykus yra girdėję, ir tai ne iš karto, o dalimis, per keliolikos metų laikotarpį.

Jau spausdinamąją ištrauką beskaitant kiekvienam bus aišku, kad tai yra knyga, skaitoma su nemenukine įtampa, kaip nuotykinga aypsaka.

Kai tik būs išspausdinta, knyga bus galima įsigyti ir per „Dirvą“. Netrukus galės būti praneštos jos įsigijimo sąlygos.

PAKARUOKLIŲ MAIŠTAS

Ištrauka iš netrukus išleidžiamos J. Girdžiaus-Klausio knygos „Raudonieji Viduramžiai“

Nežinia, kas ten Budapešte, Stalino aikštėje, 1956 m. spalio 23 d., antradienį, apie vidurnaktį paleido pirmąjį šūvį. Nežinia, kuris iš 10.000-čių demonstruojančių studentų pirmas paleido šūkį, įžiebusį vengrų keršto ugnį maskoliams. Turbūt niekas niekad to nesužinos. Tačiau tai ir nesvarbu. Nes vengrų 1956 m. „Spalio revoliucija“ jokių būdu neprasidėjo anuo susirėmimu Stalino aikštėje. Neprasidėjo ir lenkų dvispalvės iškėlimo ir valnių bei gėlių padėjimu Budapešte prie paminklo lenkų generolo Bemio, kuris 1848 metais buvo atskubėjęs ginti anuometinės vengrų revoliucijos nuo caro baudžiamųjų ekspedicijų. Neprasidėjo ir sovietų tankų ugnimi.

Šios revoliucijos pradžioje, — ir nevienak pabaigoje —, stovi karstas. Likimo stumama, revoliucinė eisena įsijudino viena moteris — sena komunistė.

Pirmoji istorijoje ir su partijos palaiminimu, ji viešai atskleidė komunistinėje spaudoje šio režimo cinišką panieką žmogaus gyvybei ir orumui. Tai buvo 1956 m. spalio 5 d., ir istorija tą jos pareikimą kada nors vertins, jei ir ne kaip pagrindinę vengrų revoliucijos priežastį, tai tikrai bent kaip degutą, įskėlusį masės susikaupusio pykčio prasiveržimą ugnimi!

„Drauge su vyru mane suėmė 1949 m. gegužės 30 d., anksti rytą. Mus paėmė tiesiog iš lovos. Iš lovos jie iškėlė ir mūsų keturių mėnesių amžiaus sūnelį, — mat, ir tas buvo įrašytas arešto lapam. Vienas policininkų tuoj su vaiku dinga. Tą pačią dieną mane atskyrė nuo vyro. Sūnų pamačiau tik po penkerių metų, kai mane paleido iš kalėjimo.“

Budapešto centriniame kalėjime mane uždarė į vienukį. Vienintelis ten

girdimas garsas buvo sargybinio žingsniai. Tačiau po puspenkto mėnesio išgirdau dar ir kitą garsą. Vieną naktį pabudau nuo kieme garsiai duodamos komandos, girdimos pro celės langą. Po tos komandos ilgesnė tylė, ir girdėti šaukių balsas: „Geza, įvykdyti teisingumą!“

Subildėjo kažinkas, lyg kėdė apvirstų. Mano vienukėje buvo šviesu kaip vidudienį. Kiemas apšviestas prožektoriais.

Po ilgesnės tylos išgirdau žemą kalėjimo viršininko balsą: — „Mirtis jau įvyko“.

Keletą valandų vėliau jau žinojau — ten pakorė mano vyrą. Tas pats spektaklis mėnesio būvyje pasikartojo dar kokius penkiasdešimt kartų: tie patys žodžiai, tie patys garsai, tas pats budelis — Geza....“

Taip pasakojo vengrų komunistinio judėjimo pionierė Julija Rajk apie savo vyro Laszlo Rajk tragediją, kuris iki suėmimo buvo Vengrijos „liaudies respublikos“ užsienio reikalų ministeris, o prieš tai vidaus reikalų ministeris.

Jeigu toks Rajkienės pareikimas būtų buvęs paskelbtas kur nors emigracijoje, Vakarų pasaulyje, niekas nebūtų stebėjėjęs. Vakaruose žinoma dar ir baisėnių dalykų apie sovietinį „humaniskumą“. Bet Rajkienė, Vengrijos komunistinės moterų sąjungos žymi vadovė, tą pareikimą padarė slapta funkcioniarių susirinkime pačioje Vengrijoje. Rehabilituota ir sugrąžinta į moterų sąjungą, ji tą pareikimą atkartoj ir viešai, — spaudai. Tokio atvejo komunistinio istorijoje dar nebuvo buvę.

Tiesa, maršalui Rokosovskui, suimtam dar prieš karą ryšium su Tuščačevskio byla, Lubiankos kalėjime, Maskvoje, iškėlė visus dantis. Po to jis metų metus išsėdėjo Sibiro lageruose. Bet, ar kas girdėjo, kad Rokosovskis būtų pats viešai, spaudai, pasakojęs ten išgyventus kankinimus? Visos didžiųjų „čistikų“ aukos, amnestuotieji, „tik kalėjimo bausmėmis nuteistieji“, „į pareigas sugrąžintieji“ — visi tylėjo kaip žemė ir saugojosi ką nors pasakyti apie režimo „teisės pareigūnų“ saulę. O tylėjo netik iš baimės. Tikras komunistas juk privalo „viską“ paaukoti anam didžiajam tikslui — komunizmo įgyvendinimui, — aukoti save ir kitus.

Todėl tikras komunistas žino, kad režimo ciniška laikysena, nemoralumas ir žmogaus gyvybės paniekimas yra režimo valdymo technikos būtina dalis. Kas stato moralę ar žmogų virš komunizmo, tas yra komunizmo išdavikas. Kokiu būdu, tad, Rajkienė po tokio pareikimo tebedrįso vadintis komuniste? Ar ji žinojo, ką daro?

Julija Rajkienė juk nesiskundė kuriuo nors vienu išimtinu išsiokimu: ji kalbėjo apie įvairiausius žmogaus paniekimo formas, apie melą, neteisę ir brutalumą, įsiviešpatavusį Vengrijoje, kai tas kraštas atsidūrė Maskvos „globoje ir glėbyje“.

Melo malūnas

Tik po vyro pakorimo, kurio liudininkė ji tapo „atsitiktinai“, prasidėjo jos pačios tardymas. „Tardymas“ buvo labai trumpas: jai pranešė, kad jos vyras, Laszlo Rajk, buvo Tito agentas, išdavikas, šnipas ir liaudies priešas ir kad kaip toks buvo pakartas.

— Kodėl? — šaukė moteris.
— Kodėl?
Tardytojas maloniai šypsojosi.
— Štai, kodėl... ir įteikė Rajkinei ką tik išspausdintą Vengrijos vyriausybės „Ma-

Ugnim virtas

**KAD DUOTŲ JUMS
ATSIGAIVINIMĄ**

Dabar už vietines kainas!

**STROH'S
Bohemian
BEER**

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

Stroh's alus yra šviesesnis, skanesnis, daugiau gaivinant, nes jis Amerikoje vienintelis, ugnim verdamas alus... kaitinant iki 2000 laipsnių. Ir surasite jį gerą atsigavimą pirmam stiklė... ir kiekvienam stiklė kiekvieną kartą.

**JUMS PATIKS
Stroh's
YRA ŠVIESESNIS!**

Joks Amerikos alus neturi Stroh's skonio, joks nėra gaminamas kaip Stroh's

Reikės daugiau mokėti

Clevelando ir apylinkės gyventojų dėmesui
JONAS KAZLAUSKAS, Cleveland

Šių Kalėdų senelis atneša didesnius mokesčius Cuyahogos apskrityje namų savininkams. Nekilnojamo turto mokesčių skyrius dirba dviems pamainomis, kad tik 1957 m. mokesčiai pasiektų mokėtojus dar šiais metais.

Cuyahogos apskrityje esantieji miestai ir savivaldybės stengiasi pakeisti beveik 20 metų vyraujančią praktiką-mokejimą nekilnojamo turto mokesčių metais. Nori, kad mokesčiai būtų sumokėti tais metais už kuriuos jie ir priklauso mokėti. Čia ir yra atsakymas, kodėl trečia mokesčių sąskaita laukina 1957 m.

Nekilnojamo turto mokesčiai yra pagrindinis pajamų šaltinis vietinės valdžios, kaip pajamų mokesčiai federalinės valdžios. Apskritys, miestai, mokyklos, nežinodami, kad jos gauna dalį iš Ohio valstybės, daugumoje yra išlaikomos nuosavybės mokesčio. Kuo mažesnis vietinės valdžios vienetų, tuo jis daugiau remiasi nuosavybės mokesčiu.

Kaip nustatomi nekilnojamo turto mokesčiai?

Apskaičiuojant juos Cuyahogos apskrityje du faktoriai yra būtini žinoti: mokesčio namo vertė ir mokesčio dydis už \$1000 mokesčio namo vertės.

Nustatymas mokesčio namo vertės priklauso nuo namo vietos, dydžio, senumo, konstrukcijos bei statybinės medžiagos.

Žinoma, mokesčio atstovo vaidmuo irgi yra svarbus. Jo partitizmas, pažintis ir ryšiai su namo savininku gali veržti padidinti ar sumažinti. Todėl nėra nuostabu, kad du vienodi namai, esantieji kaimynystėje, turi nelygius mokesčius.

Bendra taisyklė galima būtų pritaikinti tokia: mokesčio namo vertė yra tarp 40% ir 60% to laiko namo rinkos kainos, kada jis yra įvertinamas mokesčiams. Tuo pagrindu praeitais buvo pakelti mokesčiai namams, nes jų mokesčio vertė buvo jau mažesnė, negu 40% - 60% rinkos kainos.

Mokesčiai yra mokami už \$1000 mokesčio namo vertės. Mokesčio dydžio apskaičiavimas yra komplikotas procesas. 1933 - 1934 Ohio valstybėje nustatė 10 promilių arba \$10 už \$1000 įkainuoto namo vertės, palikdama teisę vietinei valdžiai nustatyti mokesčio namo vertę ir gyventojams balsavimu kelių padidinti mokesčių. Šių privilegijų pasekoje mokesčiai padidėjo 3 ir 4 kartus, vietoje \$10 sumokėjome už 1956 m. East Clevelande esančio namo \$1000 mokesčio vertės \$29.20, Cleveland Heights \$38.30. Už šiuos metus mokesčiai dar daugiau.

Dedama lentelė rodo Cuyahog-

gos apskrityje esančių kai kurių vietovių mokesčius ir jų paskirstymą už 1956 ir šių metų padidinimą.

Viso	1956 m. mokesčiai už \$1000 mokesčio namo vertės					1957 m. mokesčiai už \$1000 mokesčio namo vertės
	Ohio Valstybei	Cuyahogos Apskričiai	Mokykloms	Miesto Savivaldybėms	Viso	
Bratenahl	2.20	3.80	20.60	4.00	28.60	1.30
Chagrin Falls	2.20	3.80	28.40	10.60	43.00	2.00
Cleveland	2.20	3.80	12.80	16.80	33.60	1.10
East Cleveland	2.20	3.80	17.50	7.70	29.20	2.10
Cleveland Heights-East	2.20	3.80	17.50	8.90	30.40	1.70
Cleveland School District	2.20	3.80	20.70	8.30	33.00	1.90
Euclid	2.20	3.80	22.10	9.80	35.70	2.90
Maple Heights	2.20	3.80	20.90	8.50	33.40	5.30
Parma Heights	2.20	3.80	20.20	8.00	32.20	5.40
Shaker Heights	2.20	3.80	6.40	5.80	16.20	2.30
Valley View	2.20	3.80	6.40	5.80	16.20	2.30

Iš šios lentelės matome, kad už namą, esantį Clevelande ir turintį \$6000 mokesčio vertės, už 1956 m. sumokėjome \$201.60, iš kurių Ohio valstybė gavo \$1.20, Cuyahoga apskritis \$22.80, mokyklos esančios Clevelande mieste \$76.80 ir miestas \$100.80.

1957 m. mokesčiai už tą patį namą bus \$208.20, \$6.60 didesni, jų paskirstymas bus kitas, Clevelando miestui teks \$93.00, \$7.80 mažiau; Ohio valstybei \$3.60, Cuyahogos apskričiai \$28.20 ir mokykloms \$83.40.

Idomus dalykas yra su mokyklų distriktais. Jie peržengia miesto ribas ir turi savo mokesčius. Namas, esantis Cleveland Heights taip pat gali būti East Cleveland mokyklos distrikte.

Šiuo atveju mokesčiai yra East Cleveland mokyklos distrikto, ne Clevelando Heights. Už praėjusius metus mokėjome \$30.40 už \$1000, bet ne Cleveland Heights normą \$38.30. Tas pats bus 1957 m. \$32.10 už \$1000 mokesčiams įvertintoms namo vertės.

Mokesčiai laike paskutinių dviejų metų ypatingai padidėjo augančiuose priemiesčiuose, kur yra mažai prekybos bei pramonės įmonių. Didėjantis mokinių skaičius didina mokyklų išlaidas, augantis gyventojų skaičius reikalauja daugiau policijos ir didina savivaldybinių valdžios aparatų, o namų savininkai turi padengti kasmet augantį administracijos biudžetą. Beachwoode mokesčiai šį kartą yra pakelti 26%, nes vietovė rengiasi statyti naują mokyklą, pagrindinės pajamos bus iš mokesčių už gyvenamus namus. Jei tas vyktų Euclide, dalį išlaidų padengtų pramonės pastatai.

Žiūrint į ateitį mokesčių ma-

Dabar
pats laikas
užsisakyti
DIRVĄ!

žėjimo Cuyahogos apskrityje netenka laukti. Jų augimas turėtų sulėtinti tempą. Stipresnė koordinacija, dalinė integracija tarp mokyklų distriktų, didesnė Ohio valstybės parama mokykloms ir teisingesnis bei lygesnis namų įkainavimas mokesčiams būtų sveikintinos žinios šios apskrities gyventojams.

DETROIT

Neringos knygynas išleido dailininkės Inos Varanaukaitės pieštus gražius kalėdinius, gimimo, vardo dienos ir vestuvinius atvirukus.

Gabijos skaudžių tuntas, vadovaujamas ps. Jūratės Pečiūrienės, padarė rinkinį Sibire vargantiesiems. Už surinktus pinigų netrukus pasius siuntinių Sibiran.

Inž. Zenonas Rekašius kelias dienas savo atostogų praleido Detroite pas tėvus.

Šeštadieninė ir lietuviškos mokyklos ruošia Kalėdų Egutę vietos ir apylinkių lietuvių vaikams įvyks gruodžio 22 d. 3 val. po pietų Ukrainian-American Political Club Inc., 3464 Cicotte patalpose. Dalyvaus Kalėdų Senelis su gausiomis dovanomis.

Kalėdų Senelio fondai iš anksto įmokama nuo kiekvieno dalyvaujančio vaiko po 75 centus. Už vaikučius, kurie mokyklos nelanko, pinigų galima sumokėti šeštadieniais mokykloje arba Tėvų Komiteto išdalinkei Stefanijai Kaunelienei, 531 West Grand Blvd.

Bus bendros vaišės ir atitinkama programa, kurią išpildys vaikučiai. Kviečiama visus dalyvauti.

D. L. K. Mindaugo dr. vė su ruošė skautų dienas, kurias pravedė ps. A. Banionis talkindamas draugininkui vyr. sl. J. Kirvelaiciui.

Gruodžio 8 d. įvyko Kultūros Klubo susirinkimas. Naujon valdybės išrinkta pirmininkas - Rožė Bilaitienė, vicepirmininkas - M. Bukauskienė ir A. Gilvy-

dis, sekretorius - V. Saladinis, kasininkas - L. Mingelienė.

NEW YORK

NAUJU METŲ SUTIKIMAS

Šiais metais pagrindinį Naujų Metų sutikimą New York'e ir jo apylinkėse, studentų Santara ir Lietuvių Sporto Klubas.

Baliaus pradžia 8:30 val. v. Didžiojoje Grand Paradižio salėje, 320 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Šokiams gros televizijoje žinomas Starlight orkestras. Svečių laukia vaišės, šampanas, staigmenos.

Visi, kas tik jaunos sielos, kviečiami Naujų Metus sutikti

"pasaulio šventėje" New York'e. Registracija iš anksto pas J. Kepeną, 360 Palmetto St., Brooklyn 27, N. Y. VA 1-3247. Bilietų kaina \$6.00 užsiskaitant iš anksto, ir \$6.50 prie įėjimo.

New Yorko Naujų Metų svečiai iš kitų miestų

Tradiciškai New Yorko Naujų Metų sutikimas visuomeniškai yra švenčiamas savo svečių gausumu. Šiemet balluote paprastai dalyvaus šimtai lietuvių ne tik iš paties New Yorko ir apylinkių vietovių, bet taip pat ir iš beveik kiekvienos didesnės lietuvių kolonijos.

Studentų Santara ir Lietuvių Sporto Klubas kaip ir kiekvienais metais jau sudarė informacijos ir pakvietimų platinimo

centrus kitose vietovėse. Dauguma jų yra registruojami kreipiantis į sekancius asmenis: Philadelphiaje - P. Malakaitis, P. O. Box 211, Brynmarr, PA; Bostone - B. Dabarys, 174 W. 8th St., So. Boston, Mass.; Worcesteryje - L. Orentas, 2 Homestead St., Worcester, Mass.; Hartfordo - S. Zabulis, 59 Dean St., Hartford, Conn.; Waterburyje - D. Malakaitis, 111 Vall St., Waterbury, Conn.; Haverstonyje - G. Musteikytė, 9 St. Jacob St., Rochester 21, N. Y.; Clevelande - R. Babickas, 16908 Eudora Rd., Cleveland 12, Ohio; Chicagoje - L. Narbutis, New Yorko (registracijos centras) - J. Kepenis, 360 Palmetto St., Brooklyn 27, N. Y. VA 1-3247.

SKAUTAI

LIDIIJA ČEPIENIS IR STEFAS KAIJIS - VYRIAUSIEJI SKAUTININKAI

(Lidija) Lietuvių Skautų 8-ros korespondentinė sąvaka yra (KSS) šios prieigai. KSS balų skaičiavimo komitetas suskaičiavo balsus. Smulkūs balsavimų pavieniai ir pranešimai bus išplatinti KSS atstovams specialiu biuleteniu. H KSS Prezidiumo taksu patirtį iš tų apie rinkimus.

LSS Taryboms bendruoji sąrašai išrinkti: v. s. V. Čepas, v. s. M. Budrienė, ps. E. Vilkas, v. s. K. Paklauskas, v. s. K. Jonaitis ir v. s. Br. Kilorė.

LSS Taryboms Seresijos sąrašai išrinkti: v. s. K. Kodaitienė, v. s. A. Šenbergienė, v. s. Stasiškienė, ps. G. Varnelienė, v. s. E. Putvytė ir s. K. Meluvinė.

LSS Taryboms Brolijos sąrašai išrinkti: v. s. A. Plateris, v. s. V. Braženas, s. K. Aglinakas, s. G. Jukėnas, s. V. Kamantas ir v. s. P. Karalius.

LSS Garbės Teisiman išrinkti: v. s. A. Aglinakas, s. O. Ščiukaitis ir s. A. Klorienė.

LSS Kontrolės Komitajon išrinkti: s. L. Knopfmilleris, s. M. Babickienė ir ps. E. Zabarskas.

Seresijos Vyriausioji Skautininkė išrinkta v. s. L. Čepienė, o jos pavaduotoja - v. s. E. Putvytė.

Brolijos Vyriausioji Skautininkė pertinkėta v. s. Stp. Kaijys, jo pavaduotoju išrinktas v. s. A. Matonis.

Seresijos Garbės Gynėja išrinkta v. s. S. Gudauskienė. Brolijos Garbės Gynėju - s. V. Talat-Kelpša.

LSS Rajonų Vadais išrinkti: Atlanto pakraščio - v. s. V. Nemortas, Australijos - v. s. A. Krausas, Kanados - v. s. J. Bulota, Ramiojo Vandenyno pakr. - ps. M. Naujokaitis ir JAV Vidurio - ps. A. Bañionis.

Rinkimuose išrinktųjų ir kandidatų likusiųjų balsų skaičius bus praneštas KSS biuletenyje.

ISTIKUS GAISRO NELAIMĖI

Kada jūs namai arba kaimai tampa sūnaitinimi arba sugrįžti, ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apskaitavimo, ko visada reikalauja apdraudus kompanijos ptnm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS, 669 Society for Savings Bldg. Tel.: MAIn 1-1778 Residencija: PENINSULA 252

KAS
DIRVĄ -
UŽSISAKA
TAS NESIGAILFOI

lynąją knygą", kurioje buvo surinkta visa kaltinamoji medžiaga prieš "Rajką ir bendrus".

— Grįžk, Tamsta, į celę ir viską įdėmiai perskaityk... — patarė tardytojas, — nes ir Tamsta gausite atsakyti prieš teisną...

Rajkienė sugrįžo į celę ir pradeda skaityti:

Budapešto Prokuratūra, Byla Nr. 85, 166/2, 1949 m. Budapešto Liaudies Teismui:

Byloje prieš Rajką ir bendrus, kaltinamus pasikėsinimu nuversti demokratines valstybes santvarką ir kitais nusikaltimais, persiunčiama kaltinamoji medžiaga, iš kurios sudarytas

Kaltinamasis Aktas Kaltinu:

1. RAJK, Laszlo, gimęs 1909 m. kovo 8 d. Szekelyudvarhely miestelyje, vidurinės mokyklos mokytojas, buvusių užsienių reikalų ministerį, vedusį Juliją Foeldi, gyvenusį Budapešte...

Julija Rajkienė čia stabtelėjo: Kaip? "Rajk, Laszlo, gimęs 1909 m. kovo 8 d."

Turbūt spaudos klaida, — ji pagalvojo ir vertė toliau. Bet staiga kruptelėjo, — o jeigu ne klaida? Nervingai ji ėmė vartyti knygą, ieškodama analogiškų vietų. Štai, 26-me puslapyje teismo posėdžio protokolais:

"Teismo posėdis. "Budapešto Liaudies Teismo Ypatinasis Senatas penktadienį, 1949 m. rugsėjo 16 d., Plieno ir Mėtalo Profesajungos Darbuotojų Rūmų salėje pradėjo nagrinėti baudžiamąją bylą prieš Rajką ir bendrus.

"Keletą minučių po devintos valandos ryto į teismo salę atvyksta kaltinamieji, teisingumo vykdomųjų organų sargybos lydimi.

"Atvyksta Ypatingojo Senato nariai su pirmininku Dr. Peter Janko prysakyje. Pirmininkas atidaro posėdį: — Budapešto Liaudies Teismo Ypatinasis Senatas šiandien nagrinės baudžiamąją bylą prieš Laszlo Rajką ir bendrus, kaltinamus pasikėsinimu nuversti demokratine santvarką ir valstybės išdavimu. Škėblu posėdį atidarytu. —

Dr. Janko po to patikrina, ar salėje yra visi kaltinamieji su savo gynėjais.

Ką gi, — viskas begalo "tvarkinga ir taisyklinga". Tačiau netrukus įvyksta kažkas netaip. Pirmininkaujantis iškviečia kaltinamąjį Rajką.

"Kada Tamsta gimęs?"

"Gimiau 1909 m. kovo 8 d. Szekelyudvarhely miestelyje".

Julija Rajk net pašoko nuo taburetės: iš kur čia dabar? Kaip tai jos vyras pats nebeatsimena tikrosios savo gimimo datos? Neįtikėtina. Tai kodėl jis sąmoningai duoda klaidingus parodymus? Ir, kaip žaibas, ją trankė mintis: čia sąmoningas melas, čia ženklas, vyro ženklas visiems draugams, kurie jį artimai pažįsta. Juk jis gimęs gegužės 8, o ne kovo mėnesio 8-tą dieną! Kągi jis tuo norėjo pasakyti? Norėjo pasakyti, kad visi čia mano padaryti pareiškimai yra melagingi, prieštaraujant tam, ką aš tikrai žinau; melagingi visi šie pareiškimai — taip, kaip neteisingas ir ši mano gimimo data.

Ir vėl smalsioji moteris: — Ar gali būti? Ne, ne tik "gali" taip turi būti, tikrai.

Visi tie dešimt "prisipažinimų" kiauurai melagingi. Ji, Rajkienė, gi, pagaliau, yra savo vyro gyvenimo liudininkė. Bet kągi ji skaito? Rajkas, su kuriuo ji buvo kartu nacių konclageryje, kartu kovojo pogrindy, kovėsi Ispanijoje, dešimtį su viršum metų darbuvo už draugą Stalingą visoje Europoje, kietai ginant "partijos neklaidingą reikalą". Skaito Rajkienė ir netiki savo akimis: jos vyras Laszlo Rajk dabar prisipažįsta, kad per 18 metų buvęs fašistų šnipas. Mąžta to, — agentas, pakaltom ir tuo pačiu metu: prancūzų "Deuxieme Bureau", amerikiečių žvalgybos, jugoslavų vidaus reikalų ministerio agentas... Agentas. Ilgametis ministeris Rajk — agentas.

"Melas, tai šlykštus melas!" — šaukia Rajkienė ir komitėmis daužo celės duris. "Melagiai, biauirus melagiai!"

Išgirdęs riksmą, persigandęs atakuba buitinis sargybinis. Ji jam isteriškai balsu šaukia, kad nori matyti tardytoją: čia pat ir tučtuojau. Sargybinis skubiai dingsta ir po penkiolikos minučių jau jis veda pas tardytoją.

"Tai kaip?" — maloniai kypščiui prokur-

ratūros valdininkas už rašomojo stalo, — "Tamsta jau perskaitė?"

Julija Rajkienė netenka pusiausvyros: ji aviedžia jam į veidą "Mėlynąją knygą", rėkte išreikia melagingos gimimo datos reikalą, išsiplepa viską, ką tik galvoja, ir spiegia nėsavų balsu:

"Jūs melagiai, prakeikti melagiai... Jūs patys meluojate, dargi privertėte ir mane meluoti..."

Tardytojas, žmogus kultūringas, taria tai, ką tokiais atvejais kalba visi kultūringi socialistinio tėvynės tardytojai:

"Voh, sabaka (Buva). Gražinti į celę. Mes tau padarysime, kas čia meluoja..."

Julija Rajkienė nuteisiamą 5-letis metams sunkių darbų kalėjimo už tai, kad buvusi "tų pačių pažiūrų kaip josios vyras". Bet neprisipažįsta ir atskirta teisėjams:

"Aš sena komunistė. Aš visados kovojau už komunistų idėjas, kovojau ir toliau — lygiai kaip mano vyras už jas kovėjo."

Tai gi, iš tikrųjų "tų pačių pažiūrų kaip vyras..."

(Bus daugiau)

Taip geras ieškančiam gero skonio... Coke padės sudaryti

GERŲ KALEDŲ JUMS VISIEMS!

REGULAR

KING

GERO SKONIO ŽENKLAS

Bottled under authority of The Coca-Cola Company by THE CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY

GERIAUSI ŠVENTINIAI LINKĖJIMAI

Širdingai visiems dėkojame už palankų dėmesį naujai ROMA MUSIC Co. Čia jūsų muzikiniai troškimai gali būti pilnai patenkinti, o pirksdami šioj krau tuvėj Jūs taip pat ir sutalpysite. Atsilankykite, kad įsitikintumėt.

Štai naujausios prekės, kurias galite prieinama kaina čia įsigyti.

78 RPM RECORDS IN PKG 9 for 97c
 78 RPM SINGLE RECORDS POPS each 15c
 78 RPM SINGLE HILLBILLY & POLKA each 25c
 10" LONG PLAY REG. \$2.98 each 99c
 12" LONG PLAY from \$1.98 to \$6.98 each
 SAPPHIRE 3 SPEED NEEDLES 50c to \$1.50
 SAPPHIRE REPLACEMENT NEEDLES \$1.50 to \$3.50
 50% DISCOUNT ON ALL DIAMOND NEEDLES
 RACKS FOR ALL SIZE RECORDS \$1.29 to \$2.98
 CARRYING CASES FOR 45 RPM
 RECORDS \$1.95 to \$6.95
 CLEANING CLOTHS FOR YOUR RECORDS \$1.00 ea.
 ATTACHMENT BRUSHES FOR ARM \$1.00 each
 PLASTIC AND METAL ADAPTERS .25 pk to .69 pk
 45 RPM SPINDLES for ALL PLAYERS \$2.98 to \$5.25
 SCOTCH and IRISH RECORDING TAPE 5 & 7" Reels
 ALBUMS for 7"- 10"- 12" RECORDS69 to \$3.95
 TRANSISTOR RADIOS WITH LEATHER
 CASE (7 Transistors) \$42.95
 WESTINGHOUSE ELECTRIC RADIOS \$17.95
 MOTOROLA ELECTRIC RADIOS \$19.95
 RCA - BATTERY & ELECTRIC RADIOS \$29.95 & UP
 MOTOROLA CLOCK RADIOS \$31.95
 MOTOROLA TRANSISTOR RADIOS from 49.95 & up
 COMPLETE LINE OF RECORDS - ALL SPEEDS
 CLASSICAL - POPULAR - JAZZ.
 WE HAVE THE LATEST POLKA'S ON LONG PLAY.
 IMPORTED GERMAN RECORDS -
 FRENCH - FOREIGN.
 LATEST POP 45 RPM - TOP 40 HITS WEEKLY.
 GOOD SELECTION OF X-MAS LONG PLAY
 AND 45 RPM RECORDS - MANTOVANI -
 PRESLEY - CROSBY - COMO - WELK,
 LANZA, ROGER WILLIAMS, ROBERT SHAW,
 THREE SUNS, PATTI PAGE, JONI JAMES,
 ALSO ORGAN AND CATHEDRAL CHIMES.
 PRE-RECORDED STEROPHONIC TAPE.
 HERE ARE A FEW OF THE PLAYER VALUES -
 4 SPEED MANUAL PLAYERS - 3 COLORS - \$32.50
 4 SPEED AUTOMATIC PLAYERS from \$42.95
 WILCOX GAY TAPE RECORDERS \$89.95

Voice of Music
 at
\$32.50
 Roma Music Co.
 6912 Superior Ave.
 V-M Songfest - 4 speeds

Voice of Music
 at
\$39.95
 Roma Music Co.
 6912 Superior Ave.
 V-M Teentime
 Automatic 45 Portable Taps for the Pop

Voice of Music
 at
\$54.95
 Roma Music Co.
 6912 Superior Ave.
 V-M 1260
 Automatic Portable Player
 Plays all 4 speeds, all sizes

Voice of Music
 at
\$59.95
 Roma Music Co.
 6912 Superior Ave.
 V-M 1260
 Automatic Portable Player

Voice of Music
 at
\$79.95
 Roma Music Co.
 6912 Superior Ave.
 V-M 1260
 Automatic Portable Player

Voice of Music
 at
\$225.00
 Roma Music Co.
 6912 Superior Ave.
 Model 714 Stereo Recorder with in line and offset heads

Voice of Music
 at
\$199.95
 Roma Music Co.
 6912 Superior Ave.
 V-M 565 fabulous 'Fidelis' console with tone arm & c

Team-mates for
 Pleasure's New Sound
 As versatile as it is beautiful, the 'Celeste' table model is a professional-quality, high-fidelity, stereo-play tape recorder. Records and plays-back monaurally, too. With its StereoVoice companion, Model 165 auxiliary amplifier-speaker, you'll thrill to spatial, life-like stereophonic sound. Here, truly, is the rhythmic heart of your home music system. And both these units can be yours today!

V-M 750 'Celeste'
 MODEL 750
\$259.95
 ROMA MUSIC CO.
 6912 Superior Ave. HE 1-4414

V-M 165
 StereoVoice
 Amplifier-Speaker
 MODEL 165
\$85.00

Širdingai kviesdami atsilankyti ir dėkodami už dėmesį, sveikiname Jus su Kalėdų ir Naujųjų Metų šventėmis.

ROMA MUSIC CO.
6912 SUPERIOR AVE **HE 1-4414**

\$159.95
 Model 562
 Blonde or
 Magh.
 Roma
 Music Co.

CLEVELAND APYLINKĖSE

Gruodžio 17-osios minėjimas
Pereitę sekmadienį ponų Karpių namuose įvykęs gruodžio 17-osios minėjimas praėjo pakiliu nuotaika. Julius Smetona padarė tam tikslui pritaikytą pranešimą, o planistė Jūra Gaillu-šytė atliko meninę programą, pasakė mabinė Mendelesonno "Rondo Capriccioso". Minėjimą pravedė Jaunutis Nasvytis.

H. ir J. P. Žilėrai
gruodžio mėn. 18 d. išvyksta li-gesnei kelionei į Virginiją ir Floridą. Ilgiau vienoj vietoj neap-sistos, nes turi daug planų ap-lankyti daugelį jiems rūpimų vietų. Į Clevelandą grįš tik apie sausio mėn. 15 d.

Is ALTO veiklos
Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus valdyba taigia pasiruoti 1958 jubilėjiniais metams.

Iškilmingas Lietuvos Nepri-klausomybės paskelbimo 40 me-tų sukakties minėjimas įvyks WHK salėje. Programoje numatyta žymūs kalbėtojai amerikie-čiai ir lietuviai. M. Venclauskas ir P. Matelis sutiko sukurti mon-tažą, dalyvaujant Čurčionio an-samblui ir solistams. Išvakarė-se šv. Jurgio bažnyčioje įvyks religinės muzikos koncertas, va-dovaujant P. Ambrazui.

Vasario 21 d. įvyks lietuvių kultūros vakaras Clevelando miesto centrinėje viešojoje bib-liotekoje. Tuo rūpinasi A. Au-gustinavičienė.

Numatoma surengti ir lietu-vių tautodailės parodą. Tuo rū-pinasi Ed. Karnėnas.

Didžiosios Lietuvos Kunigaikš-tenės Birutės Draugijos
Clevelando skyrius birželio mėn. išsiuntė siuntinį į Sibirią ištrem-tai Lietuvos kario V. Pekarsko šeimai.

Taip pat Kalėdų švenčių proga išsiuntė 20 dolerių į Vokietiją Lietuvos Kariuomenės Savono-riams Kūrėjams invalidams su-šelpiti.

Edvardas Karnėnas
išlaikė Notary Public egzaminus ir gavo leidimą notariuoti įvai-rius dokumentus Cuyahoga

County ribose. Jo ofisas yra 1141 Ansel Rd., Cleveland 8, Ohio.

Clevelando skautų doonus-remėjas ir baltis Zigmus Jankus

1958 metams užsakė dvi Skauto Aldo prenumeratas. Vieną Vo-kietijon, o kitą Italijon. Clevelande skautiškos spaudos sąjūdo vykdo psktn. Vladas Bacevičius, 1132 East 72nd St., Cleveland 3, Ohio.

Tėvų patogumui
Lituanistinės Mokyklos rengia-mai Kalėdų eglutėi dovanas su-tiko prisiimti Baltic delic. ir V. Sako krautuvės.

Tėvai prašomi nesivėluoti ir dovanas palikti galimai anks-čiau šiose krautuvėse, arba sek-madieniais šv. Jurgio parapijos salėje.

Kalėdų eglutė
Naujosios Parapijos salėje įvyks 1958 m. sausio mėn. 1 d. 3 val. p. pietų. Lietuvių Mokyk-los Tėvų Komitetas prašo tėvus sumokėti už dovanas po 1 dol. vaikui iki gruodžio mėn. 28 d. p. Juodėnienė — 17928 Neff Rd.

Kalėdinė eglutė
Neringos Tunto Skautų Tėvų Komitetas visiems Clevelando lietuviams vaikučiams rengia kalėdinę eglutę, sausio mėn. 5 dieną lietuvių salėje. Pradžia 3 val. p. p. Biletų kaina \$1.00 vai-kučiams.

J. S. AUTO SERVICE
Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352
Atnara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMATINŲ TAIŠYMAS
Masinių virsaus taisymas ir dažymas; motory, stab-džių patikrinimas ir taisy-mas, greičio dėžės ir kt. ma-šinos dalių įdėjimas.
Parduotaini amžini aku-muliatoriai.
24 hours towing.
Dienos telef.: HE 1-6352.
Nakties telef.: LI 1-4611.

DĖMESIO! Clevelandui ir jo apylinkėms DĖMESIO!

NAUJA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO AGENTŪRA
PERSIUNČIANTI SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR Į KITUS EUROPOS BEI AZIJOS KRASTUS

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO.
900 LITERARY ROAD, CLEVELAND 13, OHIO
TEL Tower 1-1461

Siunčiame: drabužius, avalynę, medžiagas drabužiams, odas, vaistus, gydymo priemones, laikrodžius, maistą ir kita.

Garantuojame greitą išsiuntimą ir pristatymą. Siuntinių persiuntimo išlaidos, įskaitant ir muitą, apmo-kamos čia pas mus, vietoje.

Pristatymas siuntiniui į pašto dėžutę trunka nuo 6 iki 8 savaičių. Osi paku - nuo 8 iki 14 dienų. Kadangi siuntinius mes siunčiame iš Clevelando TIESIOGINIŲ PASTŲ — betarpiškai siuntinio gavėjui.

Siuntiniui patekus adresu, siuntinys gauna iš gavėjo parašą, kad siuntinys gautas.

Jei norite rasti patikimą firmą su teisingu siuntinių persiuntimo išmokimu, mandagiu elgesiu su žmonėmis ir su garbingu jiems patarnavimu, — prašome, malonėkite užsiti pas mus.

Mūsų masiniai patogumai savo sandėlyje turime — didelį pasi-rinkimą siuntinių ir materialinių drabužių, medžiagų, vietinių ir užsienio gaminių, chromo, chavreco ir kitų, akvarų, didelių vil-ninių, medvilninių, šilkinių, marškinėlių, marškinėlių, laikrodžių, akvarų, medžių, skulptūrų, maisto, gėlių, peizažų ir kitokių daiktų.

Agentūra atnara:
Kasdien 9-9 val.; šeštadieniais 9-7 val.; sekmadieniais užimti gyvenantiems 1-5 val.

kuliams, o suaugusiems įėjimas nemokamas. Bus įdomi progra-ma. Būtų džiugu, jei visi mo-kyklinio amžiaus vaikučiai šioje eglutėje dalyvautų.

Šachmatininkams
Steigimui šachmatininkų klu-bo LB Clevelando Ayl. Valdya kviečia visus šachmatų žaidėjus susirinkti gruodžio mėn. 22 d. 11 val. 30 min. lietuvių svetainės apat. salėje. Informacijų kreip-tis į F. Eidimą tel. UT 1-1921.

Baltic Delicat. krautuvė
(6908 Superior Ave.)

Kalėdų šventėms pasiūlo savo klientams:

Kūčioms: džiovintų lie-tuviškų baravykų, slizikų, aguo-nų, kviečių, bulvinių miltų, span-guolių, džiovintų vaisių kompo-tui, įvairių silių, šprotų, mina-gų, ungurių, kilyų, sardinų, vė-zių mėsos, austrių, lašišų, ikry ir kitų įvairumų.

Kalėdoms: rūkytų, kep-tų ir virtų kumpių, skilandžių, dešrų, kaimiškių sūrių, impor-tuotų sūrių (olandinių, šveica-riskių, daniškų, vokiškų ir t.t.), pyragų, tortų, vynų, šampanų, alaus.

Kitokių įvairių puošnių importuo-tų saldinių ir biskvitų dėžių, geriausių vokiškų kvepalų, natū-ralių austrių su tikrais perlais, įv. kepimo miltelių, vanilijos laz-delių, esencijų ir t.t. Be to pake-ly jau yra gėrimams zubrukų, trejerios deivnerios ir krupni-kas. Gėrimų uždažymui turime vyvinių ir kitokių sunkų.

Prekiavimo laikas: kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. v. sekmadienį prieš Kalėdas ligi 5 v. v., Kūčių dieną ligi 6 v. vak. ir Kalėdų dieną nuo 10½ val. ligi 12½ v. Prašome gerb. klien-tų pasistengti apsipirkti jau sek-madienį ar pirmadienį, kad Kū-čių dieną nereikėtų ilgiau laukti patarnavimo.

Kalėdorelius pradėsime daly-ti šį penktadienį ir duosime, kol turėsime jų išteklį.

Tortų užsakymus priiminėsi-me tik ligi šeštadienio 5 v. vaka-ro.

Tat ligi pasimatymo!

Lietuviška V. Sako krautuvė
6924 Superior Ave.
Tel. UT 1-8446

Prašoma visiems Clevelando ir apylinkių lietuviams, kad jo krautuvėje prieš šventes yra gausus pasirinkimas vietinių ir užsienio maisto produktų bei saldinių.

Priimami įvairių europietiškių tortų užsakymai. Daugeliui pre-kių darome nuolaidas. Organi-zacijų parengimams ypatingos nuolaidos.

Visus mūsų krautuvės klien-tus ir visus Clevelando lietuvius Kalėdų ir Naujųjų Metų proga nuoširdžiausiai sveikiname ir linkime geriausios laimės!

Ramovėnai dėkoja
visiems atsilankiusiems į kariuomenės šventės minėjimą ir dalyvavusiems iškilmingose pa-maldose. Ypatingą padėką reiškia-me: kun. Dzegoraičiui už at-laikytas pamaldas ir pamokslą, mair. Ambrazui, jo vadovaujan-tam chorui ir sol. J. Kazėnui

Išnuomojamas kambarys
vienai material. Kreiptis: Telef. HE 1-1024, 7109 Lawnview Ave.

GEORGE'S FLOWER AND GIFT SHOP

701 SUPERIOR AVE.
TEL. UT 1-8677

Jurgis Sidabras — lietuvis savininkas
Įvairiausias gėlių, importuotos prekės iš užsienio. Arbata. Ka-va. Pudingas ir kt.
Gėlių vestuvėms, šermenims, banketams.
Sklypo pagra'inimas. Vidaus de-koracijos — namų, krautuvų, viešbučių.
Nemokamas valninkas šermenims.

TURIME JUMS GERŲ NAMŲ,

ypatingai Eddy — St. Clair rajone.

Suinteresuoti namų pirkimu kreipkitės į

Juožą Mikoni,

RAY NAUSNER REALTY

11809 St. Clair Ave. Tel. UL 1-3919

ar namuose MU 1-2154

MESKITE MELUS IR KIEKVIENAS KALBĖKITE TIESĄ

Efezo 4:25. e.

Ar žinai, kad Jėzus pirmą bu-vo Danguje pas Tėvą, pirm atė-jimo ant žemės? Žiūrėk Ev. šv. Jono, 6:38. e. Tėmykit, Jėzus liudija: Pats Dievas mane turė-jo prie savęs, ką Jisai padarė, aš čionai buvau. Žiūrėk Kolosensų 1:15. e. Nes per Jį visa sutver-ta kas danguje ir ant žemės. Jė-zus pats liudija. Žiūrėk Ebreonų 1:2. e. Čionai pats Dievas liudija per savo sūnų, turį Jo Tėvas išdė tėvoniui ant visų. Per Jį ir svietą sutvėręs. Jėzusas vi-sai nebuvo Jėzusas tėvas, nes Jė-zus jokių žemiškų tėvo neturėjo. Bet visumet kalbėjo apie savo tėvą esantį danguje.

Dievo pats buvo pažymėta tik-tai šis žmogus tegalėjo patiekti atlikimą, nes to'ulas žmogus Ašmanas buvo nusidėjęs. Tobu-las reiškia be nuodėmės. Jėzus buvo pradžioje prie Dievo. Žiū-rėk Ev. šv. Jono 1:1-2. e. Mūsų Viešpaties nušieninimą tada, kai Jis paliko dangišką garbę ir p'ėjimį į ar'ėjo į pasaulį kaip žmogus. Jėzus pasakė tokiais žo-dais: Todėl atėjimas į pasaulį aukas atnešęs, bet priėmęs man kuns. Reiškia, Dievas pri-taikė žmogišką kūną Mariją ir prasiėjo iš šventos Dvasios. Žiūrėk Ev. šv. Matt. 1:20. e. Dievui viskas galima, bet žmo-gus nieko negali. Jėzus pats sa-ve pasidavęs panašus į žmones išvaizdoje, kaip žmogus. Jis sa-ve pasižemino iki mirčiai ant kryžiaus už pasaulio nuodėmes.

WILLIAM SHIMKUS
1077 East Wallings Rd.
Brecksville, Ohio

Turime gerų ir grajų namų,
vienos ir dviejų šeimų, Naujo-sios Parapijos rajone.

Stanley Yacas, jr.
lituvis
REALM REALTY
IV 1-9911

Pasinaudokite proga-
Mažas įmokėjimas. Labai geras rajonas

Prie Chardon Rd. 7 k. gerai išdėtas namas. Karšto van-lens šildymas. Didelis sklypas. Jaukiai. Savininkas skubina par-duoti.

Turime ir daugiau gerų pirk-nių. Kreipkitės į

p. SIRVAIT
Wm. T. Byrne — Real Estate
1535 Hayden Ave. MU 1-6100
ar namuose KE 1-4081

LOKOR DELICATESSEN

6502 Superior
(kampas E. 65 ir Superior)

Sveikiname visus lietuvius klientus. Būtinai atsilan-kykit į mūsų krautuvę ir pareikškit savo pageidavimus: kokių geriausių maisto produktų norėtumėt visad gauti.

Manome atidaryti specialų lietuviškų delikatesų sky-rių ir pardavinėti lietuvių mėgiams maisto produktus.

Pas mus puikiausia lietuviška duona, sūriai, ikra, alus ir vynos.

Telef. EN 1-9142

THREE WAY PAINTING CO.

Lietuviška įmonė atlieka įvai-rius naujų ir senų namų dažymo ir dekoravimo darbus iš lauko ir viduje.

Lietuviams darome nuolaidą.

J. ir E. Ignatavičiai
677 E. 128th St. Tel. MU 1-8368

PRANEŠAMA... NATIONWIDE'S naujas

SEIMOS DRAUDIMAS

Vienas gyvybės draudimas pa-lengia visa jūsų šeimą... net automatiškai kiekvieną naujai prisidėjusį (po 14 amžiaus die-ų) NE KĖK NEPADIDEJANT už mokamą vieng draudimą!

Skambinkit:
PAULINA MOZURAITIS,
Agentas
SK 1-2183

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

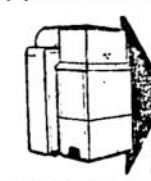
6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1101 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jus gausite įvairius vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti
• Vasaros VEDINIMA • Žiemos ŠILDYMA
MONCRIEF Taisymų
VISU METU

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EN 1-3969. Butė: WA 1-2354

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Ar žinote, kad klubo ir salės vedėjas yra Juozas GRAZULIS, ku-ris pasirodęs visiems suteikti geriausį patarnavimą.
Norėdami rengti susirinkimus, kelti puotas-vestuves, kreipkitės į Juozą GRAZULĮ. Savi pas savus!

Norėdami praleisti laisvalaikį, sutikti draugus, pasiklausti radio muzikos ar pamatyti televizijos programas ateikite į LIETUVIŲ KLUBĄ.

Penktadieniais galite gauti Povilo Šukio ir jo padėjėjų paruoštus puikiausius valgius — įvairiausių žuvų kepsnius, bulvinių blynų ir kitokių lietuviškų valgių.

Pilnai padengta apdrauda HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCINIA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreip-kitės į mane, gausia pigin kama. Taipgi gausit patarnavimą įvai-riuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau parkolas pirmo morkčio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
25 metal simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763
936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HENDERSO 1-5344. Redaktorius Bala GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Kiti veiklos barai

Iš LNT Pirm. V. Rastenio kalbos Bostone

IV

Daugelis ligsiolinių žygių dėl Lietuvos imponavo, kaip kažkas, jei ir ne visai tiksliai apčiuopiamas, tai bent regima. Nelengva apsigrąžti su mintimi, kad visa tai jau nebėra taip veiksminga, kaip gal tebeatrodė.

Inercijos dėsnis veikia ir įsitikinimuose. Ką nors perkainoti ne taip lengva, tiesiog nesinori. Iš kitos pusės — uždaro studijos, viešumoj nematomas renginys visiška neimponuoja, nepatraukia, o juk studijinio darbo vaisiai ne taip greit pasirodo... Todėl suprantama, kad dažnam ir pačiam nelengva prisiversti prie tokio teatrinio blizgesio nepasizyminčio darbo, juo labiau nelengva toliau stovinti apsispręsti, ar tai yra koks nors darbas, ar jis reikalingas ir ar vertas remti.

Lemiamos reikšmės čia turi tik tikėjimas bei pasitikėjimas, kad pasiryžimas tokiam uždaviniui darbai išties Lietuvos laisvės kovai būtinas. Tik reikia skatintis ir su psichologiniu įspūdiu, kurį savaime turi sudaryti platesniuose sluogsnuose veiklos lyg ir uždarymas "i kabinetus". Daugeliui atrodo, kad kažin ar nereiktų vis dėlto išstverminga, tėti ir tuos regimuosius žygius, neatsizvelgiant, ar jie turi realios reikšmės, ar ne. Tada gal bent bus "kažkas" jausmas, jog "kažkas" daroma.

Bet, iš vienos pusės, mūsų priemonių vartojimas nepareina vien tik nuo mūsų pasiryžimo jas toliau vartoti ar nevartoti. Jei susiduriame ar susidursime su reikšminiais, rodančiais, jog bent kažkurie iš mūsų viešųjų pasireikšimų tikrai neberekalingi ar net nepageidaujami, tai noroms nenoroms teks nuo jų susilaikyti. Iš kitos pusės, iš žygių Lietuvos reikalais daryti vien tik sau paguodą nelabai ir leistina, bent jau lėšų taupymo sumetimais, kada tos pačios lėšos gali daug labiau praversti sustiprinti tokių veiksmų pamatams, kurie dar labai reikalingi ir gali būti efektingi.

Kalbame ne apie atsakymą nuo pastangų Lietuvos reikalui apskritai, tik apie atsakymą nuo švaistymosi paviršutiniškumais, arba savo menko dalykuose susiavikymo demonstravimais.

Bet, šalia pasiryžimo daugiau "prisėti prie knygos" tikslu geriau pasirengti tolesniems viešiniams politiniams veiksmams, LNT kreipia akis ir į kitus veiklos barus, kurie iš politinių veiksmų pusės tebėra paliekami beveik be dėmesio.

Visų pirma tai yra kultūrinė sritis. Kultūrinė sritis aprašoma ne vien "Lentūnėlis" ar kitas liaudinio pobūdžio pasireikšimus, o plačiausia ir visų pirma augščiausia intelektualine prasme.

Yra pas mus įsigalėjęs teigimas, kad kultūrinis ir politinis veikimas yra tarsi vanduo ir ugnis, kuriuos reikia ne tik skirti, bet net ir saugoti vieną nuo kito. Mūsų svarbiausias tikslas esąs politinio pobūdžio, todėl kultūrinis veikimas su tuo reikalu negalima turėti nieko bendra. Jis esąs reikalingas nebent pačių lietuvių dvasiai palaikyti, o tai jau esanti ne politinės veiklos sritis. Bet yra ir kita nuomonė, —

kad kultūrinė akcija taip pat, o tam tikrose, ir būtent kaip tik dabartinėse aplinkybėse net geriau tinka siekti tokio politinio tikslo, kaip tautos laisvė ir nepriklausomybė.

Štai čia, šalia minėtojo nedėkingo ir uždaresnio veikimo būdo, atsiveria kitas — viešas, regimas ir apčiuopiamas veiklos baras. LNT pasukdama į šį barą nesistengia viską daryti būtinai savo vardu, kad būtų patogiau didinti savo nuopelnų sąskaitą. Šioj, — o vietomis ir politinėj — srity LNT laikosi principo siekti, kad pageidaujamas dalykas būtų atliktas, vistiek po kokių vardu, tenkinantis savo iniciatyvą, paskatinimu, darbu arba parama lėšomis.

Baltijos kraštų kultūros dienos Vokietijoje, lietuviškos knygos pasirodymas tarptautinėje knygos mugėje, lietuviškos muzikos įsispraudimas į eilę Europos radijo programų, skautų lietuviška akcija tarptautiniame skautų sąskrydyje, patriotinės lietuviškos vaikams knygelės išleidimas — tai vis dalykai, kuriuose LNT vardas nefigūruoja, bet kur yra mūsų taktininkų iniciatyvos, darbo, talento ar LNT Fondo lėšų mažesnis ar didesnis nuosimtis.

LNT nei kiek nepavydi, jei ir kas kitas prisideda prie tų pačių darbų, kuriuos LNT sumano, vykdo ar remia. Yra tik pabrėžtina, kad LNT, prieidama prie klausimų ne taip konservatyviai, kaip kiti mūsų politiniai veiksniai, imasi aktyvios tokiose srityse, kurios buvo lyg ir pamirštos ar neverčiamos, bet kurios atrodo svarbi Lietuvos reikalui.

Vykdydama tuos užsimojimus, LNT ne ando remtis moraliniu spaudimu, kad visa tai daryti visų lietuvių neginčytina prievolė ir kad abejojimas būtų tautinis išdavimas. Kviečiame remti darbus, kuriuos laikome šio meto aplinkybėse realiesniais. Kviečiame tuos, kurie tiki tų darbų prasmingumu, kurie, pagaliau pasitiki LNT aktyvo nusimanymu arba, sakysime, jo pasirinkimo skoniu.

Prieš kiek laiko viena New Yorko radijo stotis kreipėsi į pirmus pasitaikiusius lietuvius, ar jie neparūpintų porą lietuviškos muzikos dalykų plokštelėse. Buvo sumedžiota. Tik šis tas ir atsitiktinai. Kitų, nebūtinai didžiųjų tautų ištisus muzikos

koncertus girdime per radiją iš plokštelių. Galėtų būti ir lietuviškos muzikos tokių koncertų.

Tas būdas lietuvių tautos vardu įskiepyti į platesnių visuomenės sluosnių sąmones neabejotinai veiksmingesnis, negu straipsniai, laišukai ar kitos žodinės propagandos priemonės. Tokių koncertų nėra ne dėl to, kad mūsų kompozitorių kūriniai perprasti. Ne, jie drąsiai gali lygintis su daugeliu kitų. Tik jų kompozicijų nėra plokštelėse. Jų kompozicijos nespausdintos, net rėta katra parengta orkestrui naudoti.

Suorganizuokim tam lėšų, pasirūpinkim, kad būtų lietuviškos muzikos plokštelės! Tai kultūrinis darbas, bet drauge ir politinis. Išvesti daugiau lietuviškos muzikos į tarptautinę plotmę gal kartais daugiau reikėtų, nei labai didelis ir labai gražus memorandumas...

Tai yra vienas pavyzdys iš daugybės galimų uždavinių, kuriems atlikti reikia tik vieno kito specialisto bei energingo vykdytojo, ir reikia platesnio rato žmonių supratimo, kad tokius užsimojimus paremtų lėšomis.

Tokios veiklos ratas susidarys tik plintant naujai pažiūrai į politinio veikimo priemones, pažiūrai, kuri politinė akcija matys ne vien atidavime Vasario 16 dienos proga "duoklės grynajam politikavimui".

Kitas veiklos baras yra jaunųjų pajėgų įsijungimas akcijon dėl Lietuvos. Jaunimas daugumoje ypač yra skeptiškas dėl ligi šiol labiausiai garsių politinės veiklos metodų. Nes jaunieji geriau pažįsta mūsų gyvenamųjų kraštų intelektualinių sluosnių nusiteikimus ir mato, kas jiems daro bei kas nedaro įspūdžio.

Jaunimo pažiūros gal daugiau sia turi įtakos LNT kiek kitokioms pažiūroms į veikimo metodus susidaryti. Jauniesiems intelektualams suprantamesnis nusistatymas pirma dalykus išstudijuoti, tik tada bandyti juos kitiems perteikti, o ne versti atsiktinio pobūdžio tariama išmintim ar gražbylyste. Jauniesiems taip pat labiau suprantami ir minėto pobūdžio užsimojimai kultūrinėje srityje. Be to, jaunosios jėgos daug kur parodo gražios savo iniciatyvos, kuriai beveik nieko daugiau ir nereikia, kaip tik tos nelemtosios finansinės paramos.

Štai ir čia tenka kreiptis į visus žodžiais remiančiuosius jaunimo iniciatyvą — paremkim ją ir kaipuo apčiuopiamesniu! Būtinai tikrai malonu, jei ateinančiais metais iš LNF Pirmininko pra-

J. ir M. Bačiūnai Aucklande, N. Zelandijoje

Gruodžio 4 d. Aucklando lietuviai turėjo malonią staigmeną. "Mariposa" laivu atplaukė lietuvių visuomenininkas J. Bačiūnas ir ponis. Uoste panus Bačiūnas pasitiko Naujosios Zelandijos Lietuvių Bendruomenės pirm. Č. Liutikas.

Tos pačios dienos vakare, Royal Empire Society patalpose, Aucklando lietuviai surengė ponomas Bačiūnams kuklų priėmimą. Šeimyniškoje aplinkoje J. Bačiūnas klausimų - atsakymų formoje papasakojo susirinkusiems apie lietuvių gyvenimą JAV, Vokietijoje ir Anglijoje, bei tų valstybių pažiūras į lietuvių ir kitus svetimaučius.

Kalbėdamas apie lietuvių J. Bačiūnas daug dėmesio skyrė lietuvių studentijai Iseivijoje, iš kurios jau susilaukta gražių pasėmių ir jų daugiau tikimasi. Anot J. Bačiūno: "Studentai yra mūsų ateitis".

Kalbėtojas apgailestavo, kad nemaža dalis lietuviškų visuomeninių ir politinių organizacijų JAV veikia 1905 metų darbo metodais, kurie visiškai neatitinka šių dienų reikalavimų.

Vienam iš klausytojų pastebėjus, kad J. Bačiūnas puikiai kalba lietuviškai nežiūrint ilgų išgyventų metų Amerikoje, jis atsakė: "Būdamas lietuviu kaip nešimo išgirstume Lietuvos Nepriklausomybės Fondo išlaidose jaunimo iniciatyvai remti pozicijoj bent dešimtį kartų didesnę sumą, negu šiandien paminėtoji. Tai bus realus, kaip sakoma, estafetės perdavimas jaunosios pajėgoms."

Taigi, mūsų organizuotos politinės veiklos perspektyvos nėra kokia tamsi tuštuma. Nenumatoma jame daug fejerverkų ir fanfarų, betgi mes gyvename laikotarpį ir aplinkybėse, kurios reikalauja visų pirma dar daug arti ir sėti ir turėti dar daugiau kantrybės bei ištvermės galūt gana ilgai laukti vaisių.

Ispanija, palyginti, ilgą laiką gerai laviravo arabų klausime, bet dabar ir jų marokiečiai išėjo su ginklu išsikvoti visiškos laisvės.

kitai begali kalbėti".

Trys valandos su viršum praėjo greitai ir nepastebėtai. Žmonės skirtėsi palengva ir nenoromis.

Rytojaus dieną būrelis lietuvių aplankė J. ir M. Bačiūnus laive. Vėl buvo nuosirdžiai pasikalbėta lietuviškais reikalais. Galiausiai reikėjo atsiseivinti. Gruodžio mėn. 5 d. 2 val. po pietų "Mariposa" išplaukė Sydnejun.

Ponų Bačiūnų atsilankymas Aucklande buvo ne tik malonus įvykis, bet kartu gaivinantis ir

paskatinantis ryžtingai dirbti Lietuvos naudai. Tai yra įrodantis pavyzdys, kad galima išlikti ištikimais savo tautai ir kultūrai gyvenant ir nuo mažens iš-eivijoje.

Aucklando lietuviai dar kartą turės progos sutikti šiuos mielus lietuvių sausio 6 ir 7 dieną sekančiais metais, kai jie grįš į JAV, aplankę Australijos lietuvių.

1957 m. gruodžio 5 d., Aucklandas.

Didžiųjų mūsų švenčių prasmė

St. Barzdukas,
LB valdybos pirm.

Kalėdos — visų pirma religinė šventė. Šventė, susijusi su pasaulio išganytojo laukimu ir atėjimu. Sutapusi su gerosios naujienos viltimi, kurią paskelbė angelų balsai viršum Betliejaus tvartelio: "Garbė Dievui augštybėse ir žemėje ramybė geros valios žmonėms". Iš tikrųjų visam mūsų gyvenimui reikėta reikla šios gerosios naujienos dvasios. Reikia didžiųjų Dievo įsakymų vykdymo — mylėk savo Dievą ir artimą kaip pats save, reikia ge-

ros valios žmonių, nešančių ramybę bei jausmą kultūriniam, visuomeniniam, politiniam mūsų gyvenimui.

Išganytojas į pasaulį atėjo per šeimą. Dėl to Kalėdos yra ir šeimos šventė. Tai ypačiai gerai sulipranta mūsų, lietuvių, tauta. Kūčių vakaras — tai tas metas, kada visi buriames prie bendro stalo ir su brangiausiomis savo dovanomis — su nuosirdumu, su tarpusavio pagarbos bei atlaidu-

mo jausmais, su geriausiais linkėjimais, kurie kitiems paguodos ir džiaugsmo telkia. Džiaugsmo, kuriuo lietuviai nuo amžių dalijasi su savaisiais ir artimaisiais, su savo kaimynais ir šaliais. Kokie būtume laimingi, jei šitos šeimos šilumos dvasios būtų sklindas ir mūsų viešajame gyvenime!

Kūčių stalas su šienų, eglutės šviesos, vių laužoma ir pasidalinama plokštelė mums primena ne tik tuos vienus religinius įvykius — išganytojo gimimą Betliejaus kuteleje, krikščionišką šviesą bei džiaugsmą. Dievo įsikūnijimo paslaptį, bet šis stalas mums tampa ir visos tautos pažymiu, nes jis yra kiekvienoje mūsų šeimoje ir kiekvienose mūsų namuose. Kūčių stalą su Kalėdų švenčių dvasia ir nuotaika rasime visur, kur yra pats lietuvis: ne tik sočioje ir pertekusoje Amerikoje, ne tik Kanadoje ir Australijoje, bet ir alinamoje bei prievartaujamose mūsų tėvynėje Lietuvoje, ledo ir šalčio sukaustytame Sibire, mediniame barake Vokietijoje. Rasiame pradedant tolimąja šiaure ir einant į rytus, vakarus bei pietus. Dėl to Kūčių stalas mūsų tautai šiandien yra ta vieta, kur sėdamas visi: paprastieji ir iškilingieji, tremtiniai ir kaliniai, didvyriai ir mažeji. Jei kam prievarta neleidžia, tas ten skrenda šviesių atsiminimų keliais. Vadinasi, Kalėdos — ne tik tyloji religinė bei šeimninė šventė, bet ir tautinė mūsų šventė, mus jungianti ir vienijanti.

Didžiųjų švenčių prasmę visiems primena Lietuvių Bendruomenė, skelbianti tautos tradicijų išlaikymo būtinybę bei reikšmę. Tautos tradicijose sau atramą randa gyvoji tautinė dvasia. Todėl Lietuvių Bendruomenė, sveikindama visus lietuvių Kalėdų švenčių ir ateinančių Naujųjų Metų proga, visiems kartu linki ne tik asmeninį, ne tik šeimninį džiaugsmo bei laimės, bet ir visos tautos vilčių bei lūkesčių išsipildymo: tegrįžta mūsų tautai taip pat laisvo nepriklausomo Lietuvos gyvenimo džiaugsmas, laimė ir palaima, teateina jai geroji šventinė naujiena — ramybė ir taika.

Dar tebėra laikas siųsti pinigų Labiausiai norimą dovaną Naujienas Metams į Lietuvą. Pinai garantuoti — Oficialiai 100 rublių — \$10.00. Už persiuntimą \$5.00. Didžiausias orderis \$50.00, bet jūs galite siųsti kiek norite pinigų, kad ir tam pačiam gavėjui. Pristatoma laike 2 savaites. Siųskite dabar, kad išvengus Kalėdų skubų. Prašome reikalaui mūsų 16 puslapių katalogą maišui, draubizams ir valstams į SSSR siųsti.

GRAMERCY
744 BROAD STREET,
Room 925
NEWARK, N. J.
Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission

GERIAUSIŲ KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
C. WILLIAM O'NEIL
GOVERNOR
OF OHIO

Ateinančių Švenčių proga sveikiname mūsų bičiulius ir rėmėjus, linkime ištvermės ir pasiryžimo Lietuvos laisvinimo darbuose

Ace Laboratories

1614 Coutant Ave., Lakewood, Ohio

Pirmutinė ir vienintelė lietuviška dažų dirbtuvė.

P. J. Žiūrys — savininkas

Pietų Amerikos kraštai labai susirūpinę geresnių kelių pravedimu. Jų nebuvimas stabdo pažangą, todėl ateinančių metų programoje numatyta, JAV pavyzdžiu, praversti eilę patogių kelių, vedančių į Panamos kanalą. Nuotraukoj naujai praverstas kelias Kolumbijoje.

Vokiečių karinė slaptoji žvalgyba paskutiniojo karo metu

BALKANŲ KRAŠTUOSE

Atpasakoja L. S.

Zvalgybos centrālė Sofijoje

Nutilus karo triukšmū, mūsų kariuomenei greitai nuglėjus pasienio sustiprinimus, užėmus Graikiją ir Jugoslaviją, karinės slaptosios žvalgybos Sofijos skyrius buvo praplėstas. Jis dabar turėjo rūpintis ir graikų Trakijos bei Dobrudžos provincijomis. Įsteigti poskyriai prie Dunojaus, Juodosios jūros, Serbijos ir kitur.

Plataus radijo tinklas rišo visus poskyrius su centrālė Sofijoje ir garantavo greitą žinių perdavimą nepriklausomai nuo Bulgarijos pašto. Per kelias savaites tas skyrius jau turėjo 250 tarnautojų: šifruotojų, technikų, foto ir radijo specialistų, chemikų, cenzorių ir t.t.

Bulgarijos ir Sovietų Rusijos santykiai iki pat karo paskelbimo 1944 m. rugpjūčio 5 d. liko draugiški. Bulgariai jautė rusams tam tikrą dėkingumą už išlaisvinimą iš turkų ir todėl jų atžvilgiu laikėsi garbingai. Sovietų pasiuntinybė bei konsulas Varnoje, prie Juodosios jūros, visą karo metu, o ypač prasidėjus rusų-vokiečių karui, tarnavo plataus masto slaptyjų žinių rinkimui visuose Balkanuose.

Susidarius tokiai politinei padėčiai, Bulgarijos vyriausybė labai stropiai saugojo šių atstovybių eksterioritietą, taip, kad tiesioginiai bent kiek daugiau patirti apie jų veiklą buvo neįmanoma. Kiekvienas pasiuntinybės tarnautojas naudojo gausią policijos apsaugą. Todėl sovietai netrukdomi galėjo organizuoti karinį pogrindžio judėjimą ir verbuoti agentus, kurių daugumą sudarė ne bulgarų tautybės Hitlerio priešai.

Sofiją, nors ji buvo už kelių šimtų kilometrų nuo jūros, tuo metu dažnai kai kas vadindavo "didžiausiu karo uostu Europos pietryčiuose". Tas vardas buvo todėl, kadangi šiame mieste nuo pat 1941 metų buvo dalis vokiečių karo laivyno vadovybės, šimtai laivyno karininkų, valdininkų, tarnautojų. Visa tai užėmė nepaprastai daug patalpų: ir dar, prie pat miesto, tik grašaus Boris parko atskirtose kareivinėse, stovėjo keli tūkstančiai aktyvių jūreivių. Tie daliniai buvo ruošiami numatomiems karo veiksmams Egėjaus bei Juodojoje jūroje. Pastarųjų pakrantėse buvo sutelkta ir daugiau karo laivyno karių. Santykiai su bulgarų sostinės bei apylinkės gyventojais buvo labai draugiški. Vakaraais, prieš patikrinimą, kariai grįždavo per Boris parką į savo būstines ir jausdavosi tartum gimtojo krašto kareivinėse.

Šūviai į kareivius ir pogrindžio veikla

Slaptosios žvalgybos skyrius gaudavo žinių apie Bulgarijos besiplečiantį karinį pogrindžio judėjimą. Tuom reikalu buvo nuolat informuojami visi štabai ir daliniai, perspėjant apie galimus pavojus. Tačiau bulgarų-vokiečių draugiškuose santykiuose viešpatuojanti ramybė palengva užmigdė karių budrumą ir nebekreipta dėmesio į pogrindžio veiklą. Taip vieną dieną, 1942 metų pabaigoj, nežinomi piktadariai nušovė Boris parke du į kareivines grįžtančius karius.

Tų šūvių aidas išgąsdino visuomenę, o stropi bulgarų policija tuojau ėmėsi radikalių priemonių: sostinė buvo izoliuota ir praveistos gausios kratos beiškant kaltininkų. Jau pirmoji akcija atidengė daugelį pogrindžio slėptuvių ir buvo suimta visa ellė nelegalių komunistų veikėjų. Dalis jų atgabenti povandeniniais laivais per Juodąją jūrą, kiti — pasiusti iš Rumunijos ar Jugoslavijos. Jų uždavinys: dirbti instruktorių arba ir pavienių sabotazininkų darbą.

Tardymai patvirtino ankstybesnius mūsų slaptosios žvalgybos skyriaus stebėjimus ir juos žymiai praplėdė. Tuom remiantis sudaryta atskira komisija. Jinai privalėjo registruoti ir išaiškinti kiekvieną, kad ir mažiausią savotožą aktą, kiekvieną užpuolimą, kiekvieną pasikėsinimą. Tuom norėta greičiau patirti apie raudonojo pogrindžio veiklą ir imtis atitinkamų kovos su juo priemonių.

Mūsų slaptosios karo žvalgybos ir bulgarų policijos bendromis jėgomis anų dviejų karių nužudymas Boris parke buvo išaiškintas.

Rusų atsiųsti agentai

Pasirodė, jog trys, vokiškai Hamburgo žargonu kalbantieji asmenys, turintieji Todt organizacijos pažymėjimus, jau ilgą laiką draugavo su jaunais jūreiviais. Palengva jie iš šių sužinojo apie karo laivyno štabų bei dalinių paskirstymą Sofijoje. Gavus tikslius asmenų aprašymus, o taip pat foto nuotrauką, kurią pripuolamai padarė vienas jūreivis kažkokio lėgėrimo proga, paaiškėjo, kad tie trys civiliai yra buvę komunistų partijos nariai Hamburge, 1932 metais per Kopenhagą pabėgę į Sovietų Sąjungą. Ten juos paruošė sabotazo veiksmams prekybos bei karo laivyno. Beplėčiant pogrindžio veiklą, povandeniniu laivu išlaipinti Bulgarijoj, kad čia šnipinėty ir vykdyty teroro aktus.

Vienas tų teroro aktų tikslų — tai noras sudrumstti gerus santykius tarp vokiečių karių ir bulgarų visuomenės. 1943 metų bėgyje panašūs užpuolimai nuolat gausėjo. Jų aukomis tapdavo ne vien vokiečiai, bet vis dažniau, ypač Macedonijos provincijoje, žymios bulgarų asmenybės: generolas Lukoff, burmistrai, augėtanieji valdininkai, dažnai vien Vokietijai ar savam karaliut priartinantieji.

Laikui slenkant minėtos komisijos darbas parodė tikslų Bulgarijos padėties vaizdą: smarkiai išbujojusią sabotazo ir teroro veiklą, stiprų raudonąjį pogrindį, koncentruotą paskirose pro-

Ir šiemet, Kalėdų šventės proga norėčiau apsilankyti į Jūsų namus, paspausti dabinę ir padėkoti likėjimams, kurių dėka širdis yra kupina. Nors per šitą laiką ir kiekvieną mano gyvenimo dieną savo būsimam ir tautiškam aš vienodai puoselėju tik gerų ir gražių likėjimų, tačiau, bet atrodo, kad Kalėdų šventės mus visus labiau suartina. Atrodo, kad šia proga mes dar labiau pajuntame reikalingą ir norą skelbti ir vykdyti "taiką geros valios žmoniui".

Lietuvai ir Lietuviams Naujieji Metai yra jų pasikartojančios vilties sustiprinimas. Sustiprinimas tos vilties, kurią nepajaujamai ugdo teisingas visų žmonių troškimas gyventi laisvėje, be baimės ir be skurdo. Būti kantriems, rūpestingiems ir vieningiems, o visa kita ateis sėkmingai ar tolimesnė ateitis.

Sveikiname visus lietuvius, gyvenančius čia Amerikoje, plačiame pasaulyje, ir ten tiki Tėvyneje, kurią dar kūdikystėje esame palikę. Bet kiek išgalvoti, stengėmės ir tebesistengiame savo mintimis ir kukliais darbais nuo jos nenutolti.

Jei kiekvienas savo širdyje, mintyse ir darbe gyvensime Lietuvos laisvės ir gerovės troškimu, metai po metų artėsime prie to idealo įkūnijimo.

MARIJONA ir JUOZAS BACHUNAS
Taber Farm, Sodus, Michigan, U. S. A.

vincijose. Netikrumas ir pavojai krašte kas mėnuo vis greičiau augo.

Greitai pasidarė nebeįmanoma be specialios apsaugos keliauti kalnuotose srityse. Vis labiau plečiamas stebėjimo punkty su radijo žinių perdavimu tinklas, gerokai siaurino pogrindžio priešų judėjimo laisvę, bet bulgarų vyriausybės naudojami kovos metodai buvo nepakankamai greitai, kad šį judrų, vietovėje gerai besiorientuojantį priešą, sėkmingai sutramdyty.

Organizuojamos prieškomunistinės grupės

Karinės slaptosios žvalgybos skyrius išdirbo planą suorganizuoti priešpartizanines grupes. Kiekvieną tokią grupę, aprūpintą radijo siųstuvais, turėjo sudaryti nedidelis vokiečių karių branduolys, prie kurio šlietųsi gerai vietovę pažįstant, fiziniai stiprūs ir dvasiniai patikimi jauni bulgarai.

Bandymo tikslui pradžioje tebuvo įkurtos kelios tokios grupės, atitinkamai apmokytos ir gerai apginkluotos automatais bei lengvais kulkošvydžiais. Reikalingus ginklus gauti jau ir tada nebebuvo lengva, dažnai tekdavo juos parūpinti net nelegaliais keliais.

Tokioje partizaninėje grupėje svarbiausias įstatymas — tai pilnas pasitikėjimas ir iki mirties siekias pasiaukojimas vienas už kitą. Tom grupėm buvo nurodytos jų veikimo plotas, kuriame jos galėjo savystoviai operuoti. Vienintelis įsakymas: — nesiskaitant su jokiomis priemonėmis kovoje su priešų partizanais, tą plotą užvaldyti.

Čia veikta šūkiu: "Teroras palaužia terorą". Ir greitai ėmė rodytis to metodo pasisekimai, kai tuo pačiu metu bulgarų pulkų ir net divizijų vedami valymai nedavė jokių vaisių.

Tos greitos ir judrios priešpartizaninės grupės, priėmusios raudonojo pogrindžio veikimo taktiką, buvo vienintėlis ginklas, kurio bijojosi priešas.

Apgailėtina, kad mūsų skyriaus pasiūlymas, aprūpinti visą Bulgariją panašiomis grupėmis ir tuo atstatyti ramybę, nerado pritarimo. Vietoj to, pasirinktas kitas kelias, kuris raudonajam pogrindžiui davė pakankamai laiko pasiruošti ir praktiškai užvaldyti Bulgariją.

Padarytos klaidos Bulgarijoj leidžia įsigalėti komunistams

1943 metų pabaigoje bulgarų vyriausybė nutarė įsteigti naują žandarmerijos korpusą ir šiam paversti kovą su partizanais. Į tą korpusą turėjo pereiti pusė gerai apmokytos bulgarų policijos. Tačiau tas procesas vyko labai lėtai. Be to, nei Bulgarija, nei Reichas neturėjo pakankamai ginklų, transporto priemonių, radijo siųstuvų, patalpų ir viso kito, kas būtina reikalinga, kad šis specialus korpusas galėtų sėkmingai įvykdyti jam pavestus uždavinius. Žandarmerijos apmokymas nebuvo kaip reikiant nei pradėtas ir raudonasis priešas galėjo taip atsidariusią pavojaingą pertrauką išnaudoti savo jėgų stiprinimui.

1944 metų sausio mėn. prasidėjęs Sofijos ir kitų miestų bombardavimas (anglų-amerikiečių) dar pagreitino vidutinį irimą, terorą, partizanų veiklos stiprėjimą. Vis artėjantis frontas ir so-

(Perkelta į 3 psl.)

P A D Ė K A

Clevelando Skautų Pilėnų Tunto Tėvų Komitetas nuoširdžiai dėkoja Clevelando visuomenei, gausiai atsilankiusiai į įvykusį vakarą.

Didelę padėką reiškia asmenims ir organizacijoms, prisidėjusiems prie to vakaro pasisekimo: p-lėms Blandytėms, be honoraro išpildžiusioms vakaro programą, akom. muzikui p. Sriduliu, pranešėjui V. Raulinaičiui, Dirvai ir jos redaktorius B. Gaidžiūnui, Lietuvių Radijo Klubui ir jos vedėjui J. Stempužiui, Ramoveli, Lituanistinės mokyklos k-to p-kui p. Obeleniui, Sv. Jurgio parap. P. T. U. p-kei Mrs. Kimball, Friendly Flower Shop Mrs. Elizabeth už gėles, Baltic krautovei, Sako krautuvei, Baltic kepyklai, Skautų Tunto vadovybei, kun. Dzilegoraičiui, tuntininkui Pranui Karaliui, sktn. V. Kizlačiui, skt. Vizgirdai, tuntininkei A. Petukauskienei, drg. skt. Laikūnaitėi, K. Gaizdučiui, klubo direkt. Z. Dučmanui, ponams Morūnams, Gataučiai, Januškiui, F. Navickui, V. Pašakarniui, Budriui, Lazdinui.

Už aukas: p.p. Skrinakienė, Stasienei, Kižienei, Rinkuvienei, Venciuvienei, Jakulienėi, Rukšienėi, Premineckienei, Venclauskienei, Benokraitienėi, Daukantienėi, Jurgaitienėi, Jusevičienėi, Gaidžiūnienei, Gasparaitienėi, Variakojams, Melsbakienėi, Karosienei, Petkevičienėi, Senbergienėi, I g n a tavičienėi, Gaizutienei, Vaičeliūnienei, Mrs. Ona Mihelich.

Ponioms, suorganizavusioms ir prisidėjusioms darbu ir aukomis prie bufeto: p.p. Apanienėi, Pašakarnienei, Lazdinienėi, J. Steponavičienėi, S a r k a u skienėi, Garlauskienėi, Budrienei, A. Grigaliūnienei, Vinclovienei.

Dėkojame vyr. ir jaun. skautams dalyvavusiems programoje ir aptarnavusiems pobūvį.

Ačiū visiems!

Skautų Tėvų Komitetas

KAS
DIRVA —
UŽSISAKA
TAS NESIGAILAJO!

OUR SINCERE GREETING
and BEST WISHES
To All The Lithuanian People
FROM

JACKSHAW CHEVROLET COMPANY

NOW SHOWING THE MOST OUTSTANDING
1958 CHEVROLET EVER BUILT

543 East 185th St.

IV 19090

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE LORAIN BANKING CO.

800 BROADWAY

LORAIN, OHIO

Member Federal Reserve Bank
Member Federal Deposit Insurance Corp.

SAVING DEPOSITS INSURED
UP TO \$10,000

INTEREST RATE NOW 3% PER ANNUM

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday
MILLER JEWELERS
DIAMOND — WATCHES

WATCH REPAIRING ALL TYPES RELIGIOUS GOODS
ROSARIES PRAYER BOOKS CRUCIFIXES.

768 East 185th St.

KE 1-0225

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

NORMAN M. RILEY CO.

FILTER QUEEN DEALER

SALES & SERVICE PICK UP AND DELIVERY

11723 Kinsman Road

LO. 1-8710

GREETINGS and BEST WISHES

TETALMAN PLUMBING AND HEATING CO.

4021 SILBY ROAD

ER 1-5440

GREETINGS and BEST WISHES

VIC'S GULF SERVICE STATION

THE FINEST SERVICE IN TOWN

VICTORAS SUMAS Mgr. WE GIVE GREEN STAMPS

SUPERIOR AVE. (CORNER EAST 64th ST.)

EN 1-9713

JAV laivyno specialistai yra paruošę tokį apdang, kuris labai atsparus pažeidimams ir vandeniui ir pasiekė 80,000 pėdų aukštį. Tas apdangas tinka ir kitiems įstatymams...

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

PARSONS AND PARSONS

MAKERS OF WATERPROOF FABRIC COLLARS
SHEER DRY
Main Office and Factory — 413-15 Huron Road
413 HURON ROAD CH 1-7723

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai

KOVAC REALTY CO.

Paul Miksys — LI 1-8758

960 East 185th Street KE 1-5030

Best Wishes to Our Friends and Patrons

FRENCH CUISINE

DUCK ORANGE — LOBSTER AMERICAINE
A VARIETY OF TOURNEDOS — FROG LEGS
SAUTE PROVENCAL — PREPARED BY CHEF ETIENNE

THE WAGON WHEEL

AIR CONDITIONING — AMPLE PARKING
13114 Woodland Ave. For RESERVATIONS Call LO 1-6900

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

LENIHAN AND COMPANY

GENERAL INSURANCE
FRANK B. KIRCHNER
2001 Union Commerce Bldg. CH. 1-3140

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

MAYFAIR DRAPERIES

CUSTOM DRAPERIES AND SPREADS
2193 Lee Road FA. 1-7533

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

MONONGAHELA & OHIO COAL COMPANY

1900 Euclid Avenue CH. 1-5380

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

Harvey's Barbeque and Restaurant

We Service The Finest BAR-B-Q
RIBS — CHICKEN — STEAKS
Visit Harvey Hide A Way Lounge
Entrance from Rear Parking Lot
13915 Cedar Road ER. 1-1184

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

AL ULLE PLUMBING & HEATING COMPANY

23621 Lakeland Blvd. RE. 1-6913

* SPAUDA *

Ką Lietuvos Teisinių Draugijos centro valdyba sako apie prelato M. Krupavičiaus atspausdintus prisiminimus.

Prelatas M. Krupavičius savo atspausdintose prisiminimuose drauge visai stengėsi išbaltinti savo bendraminčių ir neteisingai pakaltinti Nepriklausomos Lietuvos teismus.

Dėl tų prisiminimų taip pasiskandė Lietuvos Teisinių Draugija:

M. Krupavičiaus paskelbti teiginiai apie dirbtinį bylą sudarinėjimą yra netiesa, didžiai žeminanti Lietuvos teismų gerą vardą. Vytauto Petrulio byla buvo ne politinė, bet grynai kriminalinė. Jis buvo kaltinamas 1) dėl pasisavinimo per daug valdžios tikslu pasipelninti, išduodant užsienio licencijas, 2) dėl naudojimo savo tikslams valstybinių pinigų ir 3) dėl kysių ėmimo.

Ta byla buvo pradėta krikščionių demokratų valdymo laikais (1923 m. rugpjūtį ar 1924 m. pavasarį), iš pradžių tiesioginiai kaltinimai Finansų Ministerio Vytauto Petrulio.

Išengiamojo tardymo metu paaiškėjus Finansų Ministerio V. Petrulio rolei toje byloje, Vyr. Tribunolo Jurgio Kalvaickio pasiūlymu, Respublikos Prezidentui davus sutikimą traukti atsakomybės dėl tarnybinių nusikaltimų, ši byla su kaltinamuoju aktu buvo pateikta (jau tautininkų valdžiai esant) Vyriausiajam Tribunalui teisiti. Vyriausiasis Tribunalas ypatinga sudėtimi (5 teisėjų, vietoje trijų, kaip paprastose bylose), pirmininkaujant Vyr. Tribunolo pirmininkui prof. Antanui Kriščiukaičiui, kaltinant prokuroro pad. M. Kavoliui ir ginant dviem Vyt. Petrulio advokatams, bylą išžiūrėjo, viešame teismo posėdyje, pripažino jį kaltu 1 ir 2 p.p. nurodytais nusikaltimais, o iš 3 p. (kysių ėmimo) išteisino ir nubaudė pusantros metų grąšos kalėjimo su daliniu teisių aprišimu. Dalį baismės atlikus, Vyt. Petrulius prašant, likusioji baismės dalis buvo jam Respublikos Prezidento Ant. Smetonos dovanota.

Toji Vyt. Petrulio byla nieko bendro neturėjo su Prekybos-Pramonės bankrutuojančio banko gelbėjimu. Ūkininkų Sąjungos vadinajamajai "lašinių bylai" pradžia davė Marijampolėje leidžiamame laikraštyje "Šešupės bangos" išspausdintas feljetonas apie lašinių ant-

spaudų skutimą ir kitų dėjimų esamame prie Marijampolės Ūkininkų Sąjungos veikėjo Josiuko dvare. Marijampolės Apyg. Prokuratūra tuo aprašymu susidomėjo ir pradėjo tardymą, berods dar K. Griniui tebesant Valstybės Prezidentu. Įžangiamajį tardymą užbaigus (jau tautininkų valdymo laikais), Ūkininkų Sąjungos Centro Valdybos kairie nariai buvo patraukti atsakomybėn už tai, kad, privalėdami pagal sutartį su Krašto Apsaugos Ministerija pristatyti kariuomenės Lietuviškos gamybos lašinius, jie apgaules būdu, tikslu pasipelninti pristatė pigius amerikinius, iš dalies ir ukraininius, lašinius, išskudami užsienio lašinių antspaudus ir uždedami jų vieton lietuviškus. Ūkininkų Sąjungos žmonės buvo susodinti į kalėjimus, kai jų nusikalstamieji darbai paaiškėjo įžengiamojo tardymo metu. Lietuviški lašinių buvo rinkoj, bet Ūkininkų Sąjungos veikėjai nenorėjo mokėti aukštesnių kainų už lietuviškus lašinius, tuo skriausdami mūsų ūkininkus, ir nesikreipė į kontragentą dėl sutarties sąlygų pakeitimo. Netiesa, kad užsienietis k i e m s lašiniams pirkti vietoj lietuviškų davė sutikimą Krašto Apsaugos Ministeris ir Valstybės Kontrolierius. Jei tai būtų buvę, tai Ūkininkų Sąjungos veikėjams nebūtų reikėję klausyti lašinių antspaudų ir būtų atkritę visas pagrindas tai bylai prieš Ūkininkų Sąjungos veikėjus kelti. Ši taip pat grynai kriminalinė byla buvo sprendžiama Kariuomenės Teisme, pirmininkaujant teismo pirmininkui gen. P. Šniukštai, kaltinant prokurorui gen. E. Vimeriui, kurie buvo tose pareigose ilgus metus ne tik tautininkų valdžiai esant, bet ir krikščionių demokratų laikais. Byla buvo žiūrima viešame teismo posėdyje.

Dar tebėra laikas siųsti pinigus Labiausiai norimą dovaną Kalėdoms į Lietuvą

Pilnai garantuota — Oficialiai 100 rublių — \$10.00. Už persiuntimą \$5.00. Didžiausias orderis \$50.00, bet jūs galite siųsti kiek norite pinigų, kad ir tam pačiam gavėjui. Prieštarama laike 2 savaitę. Siųskite dabar, kad išvengus Kalėdų skubę. Prašome reikalausti mūsų 16 puslapių katalogą maistui, drabužiams ir vaistams į SSSR siųsti.

GRAMERCY

744 BROAD STREET, Room 925
NEWARK, N. J.
Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission

je, teisiamsuolius ginant daugeliui advokatų. Byla dėl teisiamsuolius skundų ir prokuroro protesto buvo žiūrima Vyriausiajame Tribunalu, kur teisiamsuolius skundai ir prokuroro protestas buvo atmesti.

Netiesa, kad dėl šitos "lašinių bylos" daugelio ūkininkų ūkiai buvo išvaržyti ir ūkininkai paleisti su laždele ubagais.

Buvo visai kita Ūkininkų Sąjungos kriminalinė byla. Ūkininkų Sąjungos vadovybė per Ūkininkų Sąjungos skyrius surinko iš ūkininkų draugiškų vekselių, pažadėdama, diskontavus tuos vekselius, nupirkti užsienyje trąšų ir ūkių padargų, juos parduoti ir po to vekselius išpirkti. Pinigai Ūkininkų Sąjungos vadovybės rankose sutirpo, vekseliai nebuvo išpirkti, dalis jų buvo suprotetuota ir kairiųjų ūkininkų ūkiai išvaržyti. Ūkininkų Sąjungos centro vadovybei ir daugelio ūkininkų Sąjungos skyrių vadovybėms buvo iškelta byla, kurioje kaltinamųjų dauguma buvo pripažinti kaltais ir nu-teisti. Tik teismo ir Lietuvos Banko dėka daugumas jų nebuvo išvaržyti, nes tų patekusių į bėdą ūkininkų nebuvo išvaržyti, nes teismo tardymo metu dauguma jų vekselių buvo prijungta prie bylos kaip kaltės įrodymieji daiktai, jų vykdymas sustabdytas, o Lietuvos Bankas vėliau tuos vekselius nurašė į nuostolius.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso Prospect 8-1717
Residenčios Republic 7-7863
Dr. S. Biežia
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Sėdinti. tik nuo 1-3 val. popiet.
Resid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. ofiso EVERGLADE 4-7376
Tel. buto GRACELAND 2-9293
Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norwest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.
VAL: 1-3-30, 6-8-30 p. p. pirmadi., antradi., ketvirtadi., penktadi., Tik susitarus trečiadieniui.
11-2 p. p. šeštadieniui.

Patar! kalmynui
prenumeruoti
DIRVA!

SIUNČIA siuntinius į Lietuvą, Latviją, Estiją ir SSSR respublikas

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

(Licensed by USSR)

135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583

(Tarpe Sixth ir Seventh Ave. — arti visų požemio traukinių)

FIRMA SUDARĖ SPECIALIĄ SUTARTĮ SU INTURISTU, MASKVOJE

Siuntinius galima patiemis atnešti asmeniškai, atsisiųsti paštu, arba kitų siuntėjų patogiu būdu. Klientai, gyvenantys už New Yorko ribų ir kurie atsineša siuntinius paštu, tuojau (atgal grįžtant) paštu gau-na tikslų atsisiųstų daiktų sąrašą ir pranešimą, kiek persiuntimas kainuoja. Galima siųsti tik naujus daiktus.

Siuntiniai atidžiai supakuojami ir išsiunčiami per 48 valandas. Po kelių dienų siuntėjas gauna iš firmos oficialų JAV-bių pašto kvitą, kuris įrodo, kad siuntinys adresatui pasiekė. Taip pat siuntėjas gauna gavėjo pasirašytą kvitą.

S V A R B U! Visos siuntimo išlaidos, įskaitant muitą, apmokama čia, vietoje. Jūsų artimieji ir bičiuliai siuntinį dovaną gauna be jokio mokėjimo.

GALETE SIŪSTI MEDŽIAGAS, NAUJUS DRABUŽIUS, AVALYNĘ, ODAS, MAISTO PRODUKTUS, LAIKRODŽIUS, RASOMAS MAŠINULES, SIUVAMAS MAŠINAS, VAISTUS IR KITUS ĮVAIRIUS DAIKTUS. SIUNTINYS GALI SVERTI DAUGIAU KAIP 22 SVARUS.

SIUNTINIŲ PRISTATYMAS GARANTUOTAS!

MOSU NUSISTATYMAS: YPATINGAS DĖMESYS IR MANDUOMAS SU KLIENTAIS. KLIENTŲ PATOGUMUI MOSU ĮSTAIGOJE NERIBOTAS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ, ODOS, AVALYNĖS, VAIKAMS DRABUŽIŲ, SKARELIŲ, SALIKŲ IR KITŲ DAIKTŲ GERIAUSIŲ RUSIŠKŲ PRIEINAMŲ KAINOMIS.

Išsiga atidarys kasdien 9-4 valandoms nuo 9 iki 4 val.
Informaciją teikiame: Tel. CHelsea 3-2583.

D E M E S I O! Visuomenės patogumui firmos skyrius atidarytas ir Clevelande. Jo adresas: 900 LITERARY RD., CLEVELAND 12, OHIO. TEL. TO 1-1461.

Skyrius Detroito:

11330 JOE CAMPAU ST., DETROIT 12, MICHIGAN

Toks pat greitas, tikslus ir garantuotas patarnavimas klientams, kaip ir New Yorke.

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

KIFFER TOOL & DIE, INC.

WE NEED TOOL AND DIE MAKERS AT ONCE
APPLY NOW.

SPECIAL MACHINE PRECISION BUILT
PROGRESSIVE LAMINATION DIES.

5801 Tillman

Call WO 1-2440-1-2

GREETINGS and BEST WISHES
To the Lithuanian People

USHER WASTE OIL SERVICE

2171 West 3rd St.

TO 1-1907

Geriausie linkėjimai mūsų draugams ir rėmėjams

L. J. EFFERTH & ASSOC.

REAL ESTATE

1404 East 9th Street

CH 1-2898

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

LESLIE REALTY CO.

1429 Hayden Avenue

LL 1-5100

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

WINTER PAPER STOCK CO.

1375 East 38th Street

HE 1-4580

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

MOSHER-LALLY CHEVROLET CO.

SEE THE NEW MOST OUTSTANDING

1958 CHEVROLET

566 Broadway

Bedford, Ohio

BE 2-1880

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ERICKSON TOOL COMPANY

34350 Solon Road

Solon, Ohio

CH. 8-6543

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

Finest Custom Cleanin—Repairing—Restyling

1949 Lee Road

Call ER 1-6111

BALKANŲ KRASTUOSE

viety karo paskelbimas 1944 m. rugpjūčio mėn. atnešė galutinę sūritę.

Ryškiai su Tito

Po trumpo ir sėkmingo karo Balkanuose 1941 metais, vokiečių vadovybė galvojo, jog ši Europės dalis jai nebedarys jokių rūpesčių. Tas įtikinimas pasirodė klaidingas. Greitai ėmė vystytis partizaninis veikimas, kuris sunkiai prieinamuose Jugoslavijos kalnuose pasiekė tokio masto, kad prieš jį teko panaudoti didelius kariuomenės dalinius. Jų tarpe buvo ir Brandenburg divizijos vienetai. Duodame ištrauką iš vieno jos karininko pranešimo:

"Balandžio mėn. 1943 metais, 4-tas Brandenburg divizijos pulkas perkeltas į Kosovo-Mitrovica sritį. Prieš panaudojant pulką operacijoms apsuptyti Tito, buvo gautas įsakymas surasti švietininkų vado Draga Mihailowitsch būstinę ir jį patį pagauti.

Didelis skaičius ginkluotų Juodkalnijos ūkininkų norėjo prisidėti prie vokiečių dalinių ir kovoti prieš Tito.

Karinės slaptosios žvalgybos Klagenfurto skyrius bandė tiesioginiai susisiekti su Tito. Ryšius užmegsti pavyko. 1943 metų pradžioje Tito jautėsi rusų apleistas, o pagalba iš vakarų tebuvo menka. Ir ta pati lėta teduodama.

Pasitarimuose tarp Tito įgalotinio ir prof. Buerger paaiškėjo, kad Tito sutinkas sustabdyti kovą prieš Vokietiją, jei jam vokiečių priešūroje būtų duota valdžia visoje Jugoslavijoje ir Kroatijoje.

Dėl šio reikalavimo derybos nutrūko. Kroatijos klausimu Vokietija jau anksčiau buvo davusi tam tikrus pasižadėjimus Italijai. Be to, Wehrmachto vadovybės štabas, kuriam priklausė Balkanų frontas bei sritis, laikėsi nuomonės, jog nesunkiai bus įmanoma Tito per kelis mėnesius likviduoti.

Mihailovičių rėmė italai ir anglai

Dar prieš pradėdant šį bandymą, Brandenburg divizijos 4-to pulko vadas nustatė, kad gen. Mihailowitsch yra remiamas ir Italijos ir Didžiosios Britanijos (!). Italų okupacinės pajėgos laikė miestus ir kai kurias dalis sustiprintas vietoves. Likusį kraštą leido valdyti bei saugoti generolo Mihailowitsch švietininkų organizacijai, kuri už tai gaudavo maistą ir ginklus.

Pats generolas gyveno Juodkalnijoje (Montenegro) — Kolašin mieste, turėjo kelių tūkstančių vyrų gerai ginkluotą apsaugą ir palaikė glaudžius ryšius su italų pajėgoms vadovaujančiu generolu Podgoritzoje (šiandien Titograd).

Tikslai Mihailowitsch gyvenamoji vieta nustatyta 1943 m. gegužės mėn. Nors pulko vadas turėjo įsakymą jį paimiti nelaisvėn, tačiau jis pats asmeniškai, tik dviejų kalbą mokančių palydovų lydimas, nuvyko į Kolašin. Čia sutiko abu švietininkų štabo šefus ir jie pristatė jį Mihailowitsch.

Šis pareiškė, turįs apie 100,000 karaliui simpatizuojančių partizanų, ypač senosios Serbijos srityse. Kovoti prieš vokiečius jiems esąs uždraudęs. Didžiausias jo priešas esąs Tito ir jis siūlęs Vokietijai, kartu su juo bei italais, pirmiausia tą priešą, — faktiškai gi komunizmą, likviduoti.

Kaip įrodymą, kad jo pasiūlymai yra rimti, o taip pat tartum garantija, jis siūlėsi suorganizuoti vieną jugoslavų diviziją ir šią pasiūstį į Rytų frontą. Už tai vokiečiai privalejo jam duoti karo ministerio postą atkurtoje Serbijos valstybėje ir remti švietininkų organizaciją.

Tas viskas turėjo galioti tik iki momento, kol britų ar amerikiečių pajėgos išliptų Dalmatijoje, nes tam įvykus, jis nebegalės garantuoti už dalinių ištikimybę. Be to, jis sutinkęs per Belgrado radiją perskaityti atšaukimo į jugoslavų tautą.

Mihailowitschui pažadėta jo pasiūlymus apsaugoti, tuo labiau, kad kaip tik tuo metu iš šiaurės, Juodkalnijos link artėjo Tito ir tuom komunizmo pavojus darėsi vis aiškesnis. Tačiau Flurerio Vyriausioji Būstinė viską atmėtė. Derybas vedusį 4-to pulko vadą atleido iš pareigų. Speciali SD komanda, sulaužiusi duotus pasižadėjimus, abu švietininkų štabo šefus — Dyuretą ir Pugoویت — suėmė ir ištremė.

Ir čia sugadinti reikalai

Vokietijos niekas nežinojo, kad 1943 metų viduryje vokiečių I-oji kalnų divizija ir vienas italų armijos korpas apie dešimt dienų stovėjo vienas prieš kitą, pasiruošę karo veiksmams. Beveik tikra, jog Mihailowitsch pasiūlymų priėmimas tada būtų privedęs prie Tito brigadų sunaikinimo.

Vienybės reikalai linkėjimai turi būti nuodirdūs

Šiandien vienybės reikalai labai daug kalbama, diskutuojama rašoma, tačiau visų linkėjimų vienybės vis nėra. Ar toji vienybė yra nepasiekiamas, ar vienybės ieškotojai nematydami tas vienybės laiko, vėla pasiekti.

Šioje vietoje norėčiau paminėti vieną faktą iš Toronto. Š. m. gruodžio 5 d. Tėvynės šilurys Nr. 49 apie K. L. E. Krašto Tarybos Sesiją rašoma: "K. L. E. Sesija pirm. Melius, darydamas pranešimą K. R. Valdybos vardu apšvietė praėjusių metų K. R. Valdybos veiklą, kartu vertindamas ir veiklos sąlygas". Tame pranešime vienybės reikalai rašoma: "Artėjant 40 metų sukakties nepivalom švęsti susikalsė. Pirmiausia baigdamas apeliavo į visas apylinkes dėti visas pastangas, kad didžiąją suakutintų šventę galėtume atšvęsti visi, vienas kitam padavę rankas".

Tikrai gražūs linkėjimai ir atrodo, kad jie įvykdomi, jei vie-

tybės linkėjimai nuodirdžiai toliau. Tačiau, gal ir kitose vietose, ruošiami atskiri Lietuvos nepriklausomybės minėjimai. Gal gi šis ir vėla paminėti tas piktas, todėl taip yra ir kas tas vienybės kalininkai.

Liet. Bendruomenės Toronto Apiešantis rašoma: Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas renkamos aukos tik Tautos Tarybai remti. Kadangi Lietuvių visuomenė šiuo metu turi du fondus, Lietuvos Nepriklausomybės Fondą ir Tautos Tarybos, savaimę alikū, kiekvienas fondas turi savo rėmėjų, kurie kaip tik turi savo aukomis ta proga tuos fondus paremti.

Lietuvos Nepriklausomybės Tautos Toronto skyrius jau keletą kartų yra kėlęs tą klausimą Bendruomenės vadovybėje, kad ruošiamuose Lietuvos Nepriklausomybės minėjimuose būtų sudarytos sąlygos, kad norintieji aukoti galėtų laisvai pasirinkti, kuriam iš esamų fondų savo auką paskirti. Tokiu atveju visi galėtų susirinkti į vieną minėjimą. Tačiau, bendruomenės vadovybė su tuo nesutiko ir iki šios dienos to nusistatymo laikosi.

Lietuvių Bendruomenės nariais yra ir gali būti, bet kurio

iš minėtųjų fondų rėmėjai, tačiau keista, kai tos bendruomenės narys, atėdamas į Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą, verčiamas skirti savo auką ne ten, kur jis norėtų. Tokiomis sąlygomis esant Lietuvos Nepriklausomybės Tautos dalyviai ir rėmėjai ruošia atskirus minėjimus ir ta proga sudaro sąlygas savo nariams, rėmėjams ir svečiams, atiduoti auką ten, kur jiems patinka. Šiuose minėjimuose aukos renkamos abiemis fondams pagal laisvą pasirinkimą.

Taigi šia proga ir norėčiau priminti vienybės ieškotojams, ne tik pakalbėti apie vienybę, bet konkrečiai klausimus spręsti ta prasme, kad kiekvienas atėjęs į tą didžiąją suakutintų šventę būtų laisvas pasirinkti kam savo auką atiduoti. Tada ir vienybės linkėjimai bus prasmingi ir nuodirdūs.

VASARIO 16-SIOS GIMNAZIJOS REIKALAI

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos, Valdybos ir Vasario 16-sios Gimnazijos mokytojų bei mokinių vardu kreipiamės artėjančių Kalėdų švenčių proga į Jus, prašydami Jūsų malonaus dėmesio ir paramos vienintelei laisvajai pasaulyje lietuviškai gimnazijai.

Tai nėra pirmas kartas, kada Vokietijos lietuvių bendruomeniniai organai ar Vasario 16-sios gimnazijos vadovybė kreipiasi į Jus, prašydama paramos. Laisvojo pasaulio lietuviškoji visuomenė yra visad jautriai atsiliepusi į prašymus ir, jei šiandien laisvajame pasaulyje yra mokslo įstaiga, kurioje lietuvių kalboje ir dvasioje mūsų jaunimas gali baigti viduriniuosius bei pasiruoti augstajam mokslui, tai didžiausioji padėka už tai priklausanti JAV, Kanados, Australijos ir kitų užjūrinė bei Europos kraštų lietuviškos visuomenės ir lietuvių surastiems mūsų draugams svetimtaučiams.

Zinoma ir suprantama, kad mokslo bei švietimo įstaigos visad buvo ir bus reikalingos, ar tai valstybės, ar tai plačiosios visuomenės paramos. Juo labiau Vokietijos Lietuvių Bendruomenė, netekusi daugumos savo narių, spiečiais pasiklidusių po laisvą pasaulį, negali gimnazijos veiklos bei išsilikimo pilnai užtikrinti vien savomis jėgomis. Vienintelės lietuviškosios gimnazijos laisvėje likimas lieka ir toliau viso laisvojo pasaulio lietuvių širdžių nusiteikimo Vasario 16-sios gimnazijos atžvilgiu išdava.

Su didžiausiu dėkingumu prisimindami visą ligšiolinę plačią paramą išsimokslinusiame lietuviškam jaunimui Vasario 16-sios gimnazijoje ruošti, mes ir šiandien prašome ateinančių Kalėdų švenčių bei Naujųjų Metų proga nepamiršti gimnazijos ir jos mokinių. Gimnazija daug ko stokoja, mokytojai atlieka pedagoginį darbą sąlygose, kurios reikalauja daug pasiaukojimo, ir todėl kiekviena, kad ir mažiausia auka mūsų gyvenamosiose aplinkose sveria daug, ir kiekvienas dėmesio pareiškimas augina mokinio tautinio solidarumo pajutimą ir ugdo juose gilų pareigos jausmą lietuviškos atžvilgiu.

Mes prašome, brangūs broliai ir sesės, Jūsų paramos Vasario 16-sios gimnazijai, mes prašome Jus Kalėdų švenčių priekinyje prisiminti lietuviškąjį jaunimą gimnazijoje ir savo auka suteikti geležinės uždangos pašonėje bręstančiai lietuvių kartai lietuviškojo solidarumo sukelto moralinės šilumos pajutimą.

T. Galius, Vasario 16-sios gimnazijos mokytojų vardu. E. Simonaitis, P. L. B. Vokietijos Krašto Tarybos ir Valdybos vardu. Aukos prašome siųsti banko sąskaiton: Deutsche Bank, Weirheim / Bergstr., Konto Litauisches Gymnasium Nr. 12060, Germany.

GREETINGS and BEST WISHES

OHIO IRON WORKS

INDUSTRIAL STEEL FABRICATORS

879 ADDISON RD.

EX 1-7625

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

TELEVISION and RADIO SERVICE

Call REDwood 1-6875

WORK GUARANTEED

Joe Stefanko Mgr.

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

R. B. CONCRETE PRODUCTS COMPANY

CANNIN & AURORA ROAD

BE. 2-1945

Bedford, Ohio

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

To All the Lithuanian People

JAY'S AUTO PARTS

WHOLESALE & RETAIL ACCESSORIES

14307 St. Clair Avenue

Call GL 1-0630

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

E. KANDEL PLUMBING COMPANY

12100 Kinsman Road

SK. 1-7717

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

HANDY'S MEAT MARKET

CHOICE AND SELECT MEATS

4093 Lee Road

WA. 1-5750

3351 Westgate

ED. 1-8900

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

REEDY MOTOR FREIGHTS, INC.

1620 East 40th Street

Call UT. 1-4380

GREETINGS and BEST WISHES

GREAT LAKES SASH & DOOR COMPANY

3820-3962 Lakeside Avenue

EN. 1-0644

GREETINGS and BEST WISHES

OLYMPIC STEEL INC.

5060 Richmond Rd.

Bedford Hts., Ohio

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

"SGRO'S STOP N SHOPPE"

WE CARRY THE FINEST FOODS AT THE LOWEST PRICES

26588 Lake Shore Blvd.

RE. 1-3250

Best Wishes To Our Friends and Patrons

Schackman Brothers Sohio Service Station

WHERE YOU GET THE BEST SERVICE

East 130th & Buckeye Road

WA. 1-9634

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIŪSTI SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR KITAS SSSR DALIS YRA

PARCELS TO RUSSIA, INC.

VEIKIA pagal specialų susitarimą su INTURIST, Maskvoje
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., Tel. Ingersol 7-7272, Ingersol 7-6465

Priėmimo Punktas

New York City, 78 Second Ave., Tel. ORchard 4-1540

GALITE SIŪSTI TIK NAUJUS DAIKTUS

Galite siųsti medžiagas drabužiams, naujus drabužius, avalynę, odas, siūvamas mašinas, rašomas mašinėles, muzikos instrumentus, maisto produktus, vaistus ir visokių kitus daiktus.

Galite atnešti savo siuntinius į bet kurį mūsų įstaigą, o taip pat galite atsiųsti paštą. Paštą gauti jūsų daiktai persiuntimui į SSSR čia mūsų įstaigose peršifruoti, apskaituojamas maitas, persiuntimo išlaidos ir tuo jums pasiūlydama sąskaita. Gavus jūsų patvirtinimą ir perlaide siuntinys, be jokio atidėlio, išsiunčiamas adresuotai.

Jūsų patogumui mūsų įstaigose galite siuntinius gauti įvairiausių daiktų pačiomis žemiausiomis kainomis. Taip kad siuntinį galite sudaryti atsilankę į mūsų įstaigą.

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.

Ši įstaiga atidaryta kasdien ir sekmadieniais nuo 9 iki 6 val., šeštadieniais 9-4.

MANHATENE PRIEMIMO PUNKTAS

78 Second Ave., New York City, N. Y.

MOSU SKYRIAI:
DETROIT, Michigan,
11601 Jon Campen Ave.,
Tel. 409-2228

HARTFORD, Connecticut,
651 Albany Avenue,
Tel. CHapel 7-5164

LOS ANGELES, California,
121 S. Vermont Ave.,
Tel. DUNkirk 8-6550

PHILADELPHIA 23, Pa.,
832 North 7th Street,
Tel. WA 3-1747

CHICAGO, Illinois,
3741 W. 26th Street
Tel. CR 7-2126

NEWARK, New Jersey,
263 Market Street
Tel. MARKET 2-6837

Dirvos pranešimas

Nuo 1958 metų pradžios Dirva išeis du kartus per savaitę. Jos metinė kaina į visus kraštus nustatyta vienoda: metams \$8.00, gi pusei metų \$4.00.

Visi skaitytojai, mokėdami už 1958 metus ir prašome prie tos naujos kainos prisitaikyti.

Ateinančių švenčių proga mes kviečiame skaitytojus, kaip Kalėdinę ar Naujųjų Metų dovaną, Dirvą užsakyti savo artimiesiems, kurie dar Dirvos iki šio laiko neskaitė. Už tokią dovaną Jūs mokėsit pigintą kainą, kuri galioja tik gruodžio mėn. Būtent, tik \$6.00.

Žemiau spausdiname atkarpą, kurią iškirpti ir su pinigais siųskit Dirvai, kad laiku galėtumėm skaitytojui pranešti, kas jam kaip šventinę dovaną, laikraštį užsakė. Ypač mes kviečiame neužmiršti savo artimųjų, pasilikusių Vokietijoje, kurie patys laikraščio užsisakyti nepajėgia.

As

(užsakytojo pavardė, vardas ir adresas)

užsakau nuo 1958 metų pradžios du kartus per savaitę einančią Dirvą, kaip šventinę dovaną, ir prašau ją siųsti šiuo adresu:

Metinei papigintai prenumeračiai apmokėti siunčiu \$6.00.

Iš šalies žiūrint

Apie trečią pasaulinį karą galvojant

Yra aiškių ženklų, rodančių, kad trečiasis pasaulinis karas bus. Tokio karo nebūtų, jei Rusijos įvyktų perversmas. Bet at-
rodo, kad ten raudonieji carai taip laikosi, kaip seniau baltieji carai. Tik dabar dar žiauresnės teroro priemonės.

Trečiojo pasaulinio karo nebūtų, jei raudonieji carai atsisą-
dėtų agresijos. Bet jie tiek atsi-
dės, kiek atsižada vilkas avis draskyti...

Trečiojo pasaulinio karo ne-
būtų, jei Amerika ir visos lais-
vosios pasaulis prieš Maskvą ka-
pituluotų. Nors dabar matome
vakariečių nuolaidžiamų Mask-
vai, bet tai dar nėra kapituliacija.

Trečiojo pasaulinį karą užtik-
rina Maskvos politika ir jos pro-
paganda. Rusijos plačiai kalba-
ma apie taiką ir jos išlaikymą.
Užsieniuose nuo seniai raudono-
ji propaganda smarkiai darbuo-
jasi už taiką. Kruščiovas kalba
apie taiką, apie koegzistenciją,
apie praplėtimą prekybos. Taip-
gi sako, kad sovietai karo ne-
pradėsia, jei jo nepradės Ameri-
ka.

Visi nuo seniai žinome, kad
raudonieji carai vieną kalbą, o
kitą daro. Jie yra sulaužę visas
sutartis, kokias tik yra pasira-
šę. Tai kaip gali tikėti, kad jie
laikys savo žodį arba laikysis
naujos sutarties, jei tokią pada-
rytų?

Nauja mokslo gadynė

Modernusis mokslas prasidėjo
maždaug nuo 17-tojo šimtmečio,
o ypatingai išbujojo 18-tame.

Progresas astronomijoje nuo Ko-
perniko iki Newtono padarė di-
dėlę revoliuciją: įrodė, kad ne
žemė, o saulė yra mūsų pasau-
lio centras.

Per tuos du šimtmečius dide-
lis progresas buvo padarytas vi-
sose gamtos mokslo šakose. Vė-
liau, ypač nuo pirmojo pasauli-
nio karo, gamtiniai mokslai bu-
vo pradėję prarasti savo anksty-
vesnįjį žavumą. Mat buvo dau-
gelio tikėta, kad gamtos moks-
lai yra raktas ir į žmogaus lai-
mę ir į tarptautinę taiką ir į
žmonijos ūkinę gerovę. Pirmasis
pasaulinis karas tas iliuzijas iš-
blaskė.

Bet dabartinis prasimušimas
į erdves sudaro naują gadynę
gamtos moksluose. Dirbtiniai
mėnuliuokai, kurie ėmė sukis aplink
žemę, įrodė, kad žemės at-
mosfera nėra rubežius žmogaus
kelionėms erdvėje. Kaip anuo-
met Galilėjus su savo telesko-
pu sujaudino mokslinį pasaulį,
tai dabar šį tą panašaus padarė
sovietų užkinkyti vokiečiai ir ki-
tų tautų mokslininkai ir inžinie-
riai, kada jie paleido sputniką
sukis aplink žemę.

Ar Viduramžiai buvo tamsūs?

Liberališkos krypties istorikai
ir šiaip jau tokios krypties as-
menys Viduramžius paprastai
žemai testato. Juos vadina tam-
siais amžiais.

Kadangi Viduramžiais vakarų
Europoj dominavo katalikybė,
tai katalikų šviesuomenė įsiži-
džia Vidurinių Amžių žemini-
mą. Jie juos gina, įrodinėdami,

kad tas laikotarpis turėjo gra-
žių provaisių. Viduramžių ne-
są galima vadinti tamsiais am-
žiais. Ir jie pateikia svarbių ir
rimtų argumentų.

Pavyzdžiui, jie nurodo, kad
šių laikų pažiba — universitetai
— turėjo pradžią Viduramžiais.
O garsus Amerikos katalikų
mokslininkas prof. James Joseph
Walsh parašė didelę knygą The
Thirteenth, Greatest of Centu-
ries.

Taip anų amžių reikalus aiš-
kinant teko nustebti, kas buvo
parašyta marijonų Laive (lap-
kričio 28, 1957). Straipsnyje,
"Serafiškas Tėvas", va kas pa-
rašyta:

Skaitydami senovės kny-
gas, ne kartą susidarėme
iliuziją, kad Viduramžiai bu-
vo auksiniai laikai, pilni
grožio ir poezijos. Nieko pa-
našaus! Joks kitas žmoni-
jos periodas nebuvo taip su-
glumęs, taip tradicijų nai-
kintojas ir taip apseleisęs
moralėje, kaip anuomet, ka-
da pražydo mistiškoji rožė,
Pranciškaus Asyziets.

Kaip šiandien tautos su-
siskaldžiusios ir kovojančios
viena prieš kitą, taip buvo ir
Pranciškaus laikais.

Ne visi ir liberališkai bei lais-
vamaniškai rašytojai taip nepa-
lankiai atsiliepia apie Viduram-
žius, kaip šios citatos autorius,
katalikas.

Dviejų gimtadienių minėjimas

Lietuvių tarpe dabar svarsto-
ma dviejų gimtadienių minėji-
mai. Tai yra Kristaus gim-
tadienis — Kalėdos ir šv. Kazi-
miero gimtadienis. Tiesa, apie
Kristaus gimtadienio minėjimą

svarstymų nėra — tos šventės
minėjimas įvyks per šimtmečius
nustatę tvarka.

Kas kita su šv. Kazimiero
gimtadienio minėjimu. Mat, atei-
nančiais metais sueina 500 metų
nuo šio šventojo gimimo dienos.
Reiškia, čia jau naujas dalykas
ir prieina svarstyti, planuoti,
pasiryžimus daryti.

Sekant kas apie tai rašoma,
kyla abejojimas, begu sklandžiai
ir sutartinai prie minėjimo ei-
nama. Ir neatrodo, kad kokių
ypatingų rezultatų būtų siekia-
ma.

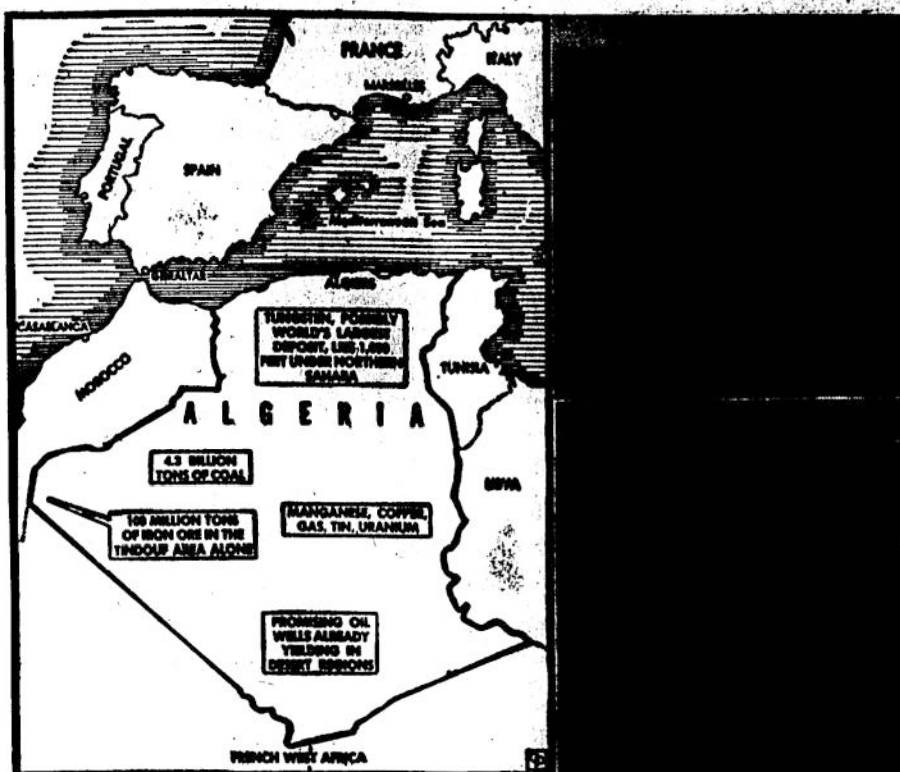
Vysk. V. Brizgys Drauge
(lapkr. 27, 1957) plačiai rašė šv.
Kazimiero jubilėjaus klausimu.
Jo Ekscelencija nurodė, kad to
jubilėjaus klausimą yra pakėlę
Lietuvos Vyčiai, Kunigų Vieny-
bė, Katalikų Federacija, Katali-
kų Moterų Sąjunga, šv. Kazimie-
ro vienuoliai.

Jei visi minėti sumanytojai
broliška ir seseriškai eis prie
bendro didžiulio, įspūdingo ir
vaisingo minėjimo, tai gerai. Bet
jei visi veiks kas sau, tai ar bus
apsėita be frikių ir priekaištų?
Ar susiskaldymas neišduotų la-
bai skaudaus reiškio, kad nei
lietuvių katalikai net savo šven-
tojo negali sutarti jubilėjų ruoš-
ti krikščioniškoje vienybėje.

Kokių rezultatų reikėtų siekti
šv. Kazimiero jubilėjaus proga?
Vyskupo V. Brizgio pasiūlymu
svarbiausias dalykas būtų at-
gaivinimas šv. Kazimiero jauni-
mo sodalijos. Tegu bus atgai-
vinama ši organizacija. Bet jos
atgaivinimą skaityti svarbiausiu
dalyku yra perkuklus užsimoji-
mas.

Atsiminkime šių metų Studen-
tų Ateitininkų Sąjungos suva-

Prancūzijos kovos su Alžyro sukilėliais yra kovos už išlaikymą savo rankose didelių ekonominių
turtų. Tos Alžyro kovos Prancūzijai kasdien kaštuoja per du milijonus dolerių. Nuotrauka Alžy-
ro geografinė padėtis, modernioji ir senoji Alžyro statyba.

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

C. RAY BILLINGS REALTY CO.

13538 St. Clair Ave. Main Office GL 1-2508
Euclid - Noble GL 1-2505
Euclid, Ohio RE 1-4800

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

HERB KAY CO.

SERVICING GAS STATION EQUIPMENT

16 Bridge Avenue SU 1-0102

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

CHARDON EUCLID BEVERAGE

FORMELEY JOHN L. SULLIVAN

21109 Euclid Avenue Call KE. 1-0376

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

LAKELAND BODY & PAINT SHOP

COMPLETE BODY AND FENDER WORK. TOWING SERVICE

1310 East 260th St. RE. 1-9006

Greetings to Our Friends and Patrons

TALIS STUDIO

7106 Superior Avenue HE. 2-0040

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

KURTZ DRUG CO.

PRESCRIPTION SPECIALISTS

R. W. McLeod, Prop.

14715 Detroit Ave. BO 2-2200

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

ROCCO BARBER SHOP

For the Best in Haircutting See Rocco

5333 Superior Avenue HE 1-1676

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

BUDD CLEANERS

FOR THE BEST CLEANING IN TOWN

12702 Shaw Avenue Call — GL 1-7417

Best Wishes To Our Friends and Patrons

REMY DRUG CO.

PRESCRIPTION SPECIALISTS

7408 Wade Park Avenue UT 1-4001

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

SAM WOLKOV JEWELERS

6428 St. Clair Avenue UT 1-0365

Best Wishes To Our Friends and Patrons

FRIEDMAN BROS., INC.

DISTINCTIVELY STYLED FURS

1925 EAST 13th STREET CH 1-4973

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

RENE'S BEAUTY SALON

COMPLETE BEAUTY SERVICE

18235 Euclid Avenue KE. 1-6256

Best Wishes To Our Friends and Patrons

SUPER BODY & PAINT SERVICE

11401 Kingsman Road WY 1-4688

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

SUNBRIGHT RESTAURANT

SERVING THE FINEST FOOD

1707 EAST 55th ST. EN 1-0733

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

G. & E. DRY CLEANING

WHERE YOU GET THE FINEST CLEANING

12017 UNION AVE. Call WA 1-7034

NERIZIKUOKITE

SIŪSDAMI DOVANŲ SIUNTINIUS Į LIETUVĄ AR KITAS SSSR DALIS

Siųskite siuntinius per patikimą firmą, kuri veikia pagal sutartį su Inturistu, Maskvoje.

Mr. Maurice Rifkin, prezidentas GLOBE TRAVEL SERVICE tik
ką sugrįžo iš SSSR, kur jis vedė derybas dėl naujos sutarties su In-
turistu. Jis tyrinėjo dovanų siuntinių situaciją ir rado, kad tūkstančiai
siuntinių grąžinami į JAV-bes todėl, kad jie būna arba netinkamai su-
pakuoti, nekorektiškai įkainuoti, arba netinkamai dokumentuoti. Todėl
svarbu, kad jūs veiktumėte su firma, kuri dvidešimt penkis metų pa-
tyrimu sukūrė puikiausią pasitikėjimą.

Mūsų štabas padidintas, mūsų priemonės pagerintos, nauji skyriai
atidaryti ir viskas padaryta, kad pagreitintų mums patikėtų siuntinių
išsiuntimą.

KIEKVIENAS SIUNTINYS YRA APDRAUSTAS VIENOS DI-
DZIAUSIOS APDRAUDOS BENDROVĖS.

Mes esame vienintelė tame biznyje firma, kuri pasiūlo parodyti
kiekvienam mūsų klientui patvirtintą apdraudimo liudijimo nuorašą.

SIUNTINIŲ GAVIMAS PASTU PATVIRTINAMAS IR SĄSKAITA ISSIUNČIAMA LAIKE DVIDESIMT KETURIŲ VALANDŲ.

JOSŲ PACIŲ APSAUGAI, SIŪSKITE SIUNTINIUS PER

GLOBE TRAVEL SERVICE

716 Walnut St., Philadelphia 6, Pa.

Telefonai: Egzekutyvinė Įstaiga Walnut 2-0100.
Siuntinių Departamentas Walnut 5-3455.

1991 Broadway
New York 23, N. Y.
Tel. LYceum 5-0900

4102 Archer Ave.
Chicago 32, Illinois
Tel. FReemont 6-6399

1165 E. 71st St.
Cleveland 3, Ohio
Tel. UTah 1-0807

Room 10, Ellis Bldg.
409 W. Broadway
Boston 27, Massachusetts
Tel. Andrew 8-8764

6446 Michigan Avenue
Detroit 10, Michigan
Tel. TAshmore 5-7560

MARGUTIS

yra pats seniausias Amerikos
lietuvių žurnalas. Jis šiek tiek
vieną mėnesį — yra gausiai ilus-
truotas, turintis, įvairius ir
skaitomas su malonumu.

MARGUCIO metinė prenume-
rata \$3.00.
Margučio adresas: 6755 So-
western Ave., Chicago, Ill.